

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра обліку і аудиту

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота

**МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ У
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА**

СОЛНОКІ ЕСТЕР МИКОЛАЇВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

ГАНУСИЧ ВЕРОНІКА ОЛЕКСАНДРІВНА

кандидат економічних наук, доцент

Завідувач кафедрою _____:

Бачо Роберт Йосипович

доктор економічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 20__

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

**МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ У
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

СОЛНОКІ ЕСТЕР МИКОЛАЇВНА

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **ГАНУСИЧ ВЕРОНІКА ОЛЕКСАНДРІВНА**

кандидат економічних наук, доцент

Рецензент: Варцаба Віра Іванівна

д.е.н., проф.

**завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ
"Ужгородський національний університет"**

Берегове

2021

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Számvitel és Auditálás Tanszék

**A PÉNZFORGALOM SZÁMVITELÉNEK MÓDSZERTANA ÉS
ELEMZÉSE A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERBEN**

Szakedolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Szolnoki Eszter

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: Számvitel és adóügy

Témavezető: Hanuszics Veronika

közgazdaságtudományok kandidátusa, docens

Recenzens: Varcaba Vira

**közgazdaságtudományok doktora, professor
az Ungvári Nemzeti Egyetem pénzügyi és banki tanszékének vezetője**

TARTALOM

BEVEZETÉS MAGYAR NYELVEN.....	6
BEVEZETÉS UKRÁN NYELVEN.....	9
I.FEJEZET. A PÉNZFORGALOM SZÁMVITELÉNEK ÉS ELEMZÉSÉNEK ELMÉLETI VONATKOZÁSAI A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERBEN	12
1.1. A pénzforgalom gazdasági lényege és típusai.....	12
1.2. A vállalkozás monetáris eszközeinek kezelési alapelvei.....	19
1.3. A pénzforgalom normatív-jogi szabályozása Ukrajnában.....	21
II. FEJEZET. A PÉNZFORGALOM SZÁMVITELÉNEK MÓDSZEREI A GOLDEN NECTAR UKRAINA KFT. ALAPJÁN	26
2.1. A Golden Nectar Ukraina Kft. tevékenységének szervezeti és módszertani jellemzői, valamint termékei.....	26
2.2. A Golden Nectar Ukraina Kft. készpénz nélküli elszámolásainak számviteli módszerei.....	33
2.3. A Golden Nectar Ukraina Kft. deviza pénzforgalom számvitelének sajátosságai	37
III. FEJEZET. A PÉNZFORGALOM ELEMZÉSÉNEK MÓDSZEREI A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERBEN	42
3.1. A pénzforgalom mérési módszerei és a faktoranalízis	42
3.2. A vállalkozás fizetőképességének biztosítása a pénzforgalom optimalizálásával	53
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK MAGYAR NYELVEN.....	68
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK UKRÁN NYELVEN	70
FELHASZNÁLT IRODALOM	72
MELLÉKLETEK.....
ANNOTÁCIÓ UKRÁN NYELVEN.....
ANNOTÁCIÓ MAGYAR NYELVEN.....
ANNOTÁCIÓ ANGOL NYELVEN.....

ЗМІСТ

ВСТУП УГОРСЬКОЮ МОВОЮ	6
ВСТУП УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	9
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	12
1.1. Економічна сутність грошового потоку та його види.....	12
1.2. Засади управління грошовими активами підприємства	19
1.3. Нормативне-правове регулювання грошового обігу в Україні.....	21
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ОБЛІКУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ У ТОВ «ГОЛДЕН НЕКТАР УКРАЇНА»	26
2.1. Організаційно-методична характеристика діяльності ТОВ «Голден Нектар Україна» та його продукції.....	26
2.2. Методи обліку безготівкових розрахунків ТОВ «Голден Нектар Україна».....	33
2.3. Особливості обліку грошових потоків іноземної валюти ТОВ «Голден Нектар Україна»	37
РОЗДІЛ III. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Hiba! A könyvjelző nem létezik.	42
3.1.Методика вимірювання та факторний аналіз грошових потоків.....	42
3.2. Забезпечення платоспроможності підприємства через оптимізацію грошових потоків.....	53
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ УГОРСЬКОЮ МОВОЮ	68
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
MELLÉKLETEK.....
АНОТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
АНОТАЦІЯ УГОРСЬКОЮ МОВОЮ
АНОТАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

BEVEZETÉS

Ukrajnában minden gazdasági egységnek napról-napra pontos és hiteles információval kell rendelkeznie, és nyújtania, a pénzeszközök meglétéről. A téma aktualitása abban rejlik, hogy modern világunkban, amikor a legtöbb vállalatnak nincs készpénze, a legfőbb túlélési stratégiája közzé kell tartozzon a cash flow hatékony kezelése. Úgy gondoljuk, hogy a pénzforgalom kezelése közvetlenül befolyásolja a vállalkozás fejlődését és a gazdasági tevékenységének végső pénzügyi eredményeinek kialakulását. Ennek értelmében a monetáris eszközökre nagyobb figyelmet kell fordítani a vállalat vezetésének. Megszervezésük a számviteli adatokon és a pénzáramlás mozgásának ellenőrzésén, valamint a pénzeszközök állományán alapul a fizetési hatékonyság és a vállalat működési tevékenységének pénzügyi forrásokkal történő optimális biztosítása szempontjából.

A vállalkozások vezetői számviteli információs bázisának 90%-át a pénzügyi számvitel adatai alkotják. A vállalkozások pénzügyi számvitelének vezetése fontos a része a vezetői döntések reális meghozatala szempontjából. Ezért fontos, hogy a könyvelésben pontosan tükrözzék a pénzforgalom helyzetét és előrejelzésekbe bocsátkozzanak. Fontos a megfelelő módszerek és technika megléte a gazdasági egység tevékenységének számvitelben való tükrözésének érdekében. Továbbá lényegesnek találtuk a vállalkozás pénzügyi helyzetének reális felmérését, valamint fejlődési kilátásainak felmérését.

A szakdolgozat témája „A pénzforgalom számvitelének módszertana és elemzése a vállalatirányítási rendszerben”. Azért választottam ezt a témát, mert fontosnak tartom, hogy megismerjem a pénzforgalom folyamatát és elemzést készítsek róla.

A szakdolgozat célja, hogy megismerjem a pénzforgalom fogalmát és számvitelét, annak lehetséges folyamatait a vállalatokon belül, valamint a formáit, Ukrajna törvényeivel összhangban. További céljaink közzé tartozik, hogy a fent

említett dolgokkal megismerkedjek, majd átfogó elemzést készítek a Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság adatainak tükrében.

A szakdolgozat feladatai a következők:

- a pénzforgalom elméleti alapjainak kitérője;
- a pénzforgalmat szabályozó normatív-jogi okiratok Ukrajnában;
- a Golden Nectar Ukraina Kft. gazdasági tevékenységének ismertetése;
- a vizsgált Társaság készpénz nélküli elszámolásainak sajátosságai nemzeti valutában és devizában;
- az elemzési módszerek feltárása;
- a vállalkozások fizetőképessége.

A kutatás tárgya a pénzforgalom számvitelének módszertana és elemzése a Golden Nectar Ukraina Kft. irányítási rendszerében.

A kutatás objektuma a Golden Nectar Ukraina Kft. számvitelének módszertana és elemzése.

Információs bázisul szolgáltak Ukrajna törvényei, jogszabályai, és egyéb normatív-jogi okiratok, valamint a Golden Nectar Ukraina Kft. elsődleges dokumentumai, továbbá a pénzügyi és statisztikai beszámolók. Az elemzés során az elmúlt 3 év adatait használtam fel, azaz 2018-2020 közötti éveket.

A szakdolgozat bevezetésből, 3 fejezetből, következtetésekből és mellékletekből áll.

Az első fejezetben, melynek címe a „A pénzforgalom számvitelének és elemzésének elméleti vonatkozásai a vállaltirányítási rendszerben”, szerepelnek a pénzforgalom elméleti aspektusai, úgy mint a fogalma, típusai és kezelésének alapelvei. Ezen kívül megtalálható a jelenleg hatályos normatív-jogi szabályozása Ukrajnában.

A második fejezetben, melynek címe „A pénzforgalom számvitelének módszerei a Golden Nectar Ukraina Kft. alapján”, a Golden Nectar Ukraina Kft. gazdasági tevékenységének átfogó jellemzése található. A Társaságot alapul véve jellemeztem a készpénz nélküli elszámolások folyamatát nemzeti valutában és

devizában. Mellékletként csatoltam a folyamatot alátámasztó dokumentumokat a jelenleg hatályos ukrán törvényeknek és jogszabályoknak megfelelően.

Végül a harmadik fejezetben, melynek címe a „A pénzforgalom elemzésének módszerei a vállalatirányítási rendszerben”, a vállalkozások elemzési módszereinek lehetőségei találhatóak. Ennek értelmében vizsgáltuk a fizetőképességet, valamint a likviditást befolyásoló tényezőket.

A következtetések meghatározzák az elemzés eredményeit, valamint javaslatokat tartalmaz a Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság számvitelének javítása és a hatékonyabb vezetés érdekében.

A kutatás eredményeit 16 táblázat, 18 ábra, 12 melléklet ábrázolja és teszi érthetőbbé. A szakdolgozat teljes tartalma 75 oldal.

ВСТУП

Важливим елементом системи управління підприємства є завдання щодо генерації грошових потоків в необхідному обсязі в певних часових межах. Актуальність теми полягає в тому, що в нашому сучасному світі, коли більшість компаній відчувають брак грошових коштів, головною стратегією виживання має бути розробка ефективної стратегії управління грошовими потоками за даними бухгалтерського обліку. Управління грошовими потоками безпосередньо впливає на розвиток бізнесу та розмір кінцевих фінансових результатів господарської діяльності. У цьому сенсі керівництву компанії потрібно приділяти більше уваги грошовим активам. Їх організація базується на даних бухгалтерського обліку та контролі над грошовими потоками, а також запасу коштів з точки зору ефективності платежів та оптимального забезпечення операційної діяльності компанії фінансовими ресурсами.

90 відсотків інформаційної бази управлінського обліку підприємств складається з даних фінансового обліку. Управління корпоративним фінансовим обліком є важливою частиною прийняття реалістичних управлінських рішень. Тому важливо, щоб рахунки точно відображали ситуацію з грошовими потоками для складання об'єктивних прогнозів. Важливо мати відповідні методи та прийоми, що відображають діяльність суб'єкта господарювання в бухгалтерському обліку.

Метою кваліфікаційної роботи є ознайомлення з поняттям та обліком грошових потоків, його можливими процесами в компаніях, а також його формами, відповідно до законодавства України.

Завданнями кваліфікаційної роботи є наступні:

- вивчення теоретичних основ руху грошових потоків;
- ознайомлення з нормативно-правові документами, які регулюють платіжні операції в Україні;
- опис економічної діяльності ТОВ «Голден Нектар Україна»;

- вивчення особливості обліку безготівкових рахунків в національній та іноземній валюті;
- вивчення методів аналізу ефективності грошових потоків;
- визначити платоспроможність ТОВ «Голден Нектар Україна» та шляхи її підвищення.

Предметом дослідження є методологія та аналіз обліку грошових потоків в системі управління.

Об'єктом дослідження є методологія бухгалтерського обліку та аналіз ТОВ «Голден Нектар Україна».

Інформаційною базою виступили закони, нормативні акти та інші нормативно-правові документи України, а також первинні документи ТОВ «Голден Нектар Україна», фінансова та статистична звітність. Під час аналізу використовувалися дані за останні 3 роки, тобто 2018-2020 роки.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, 3 розділів, висновків та додатків.

Перший розділ під назвою «Теоретичні аспекти обліку та аналізу грошових потоків в системі управління підприємством» охоплює теоретичні аспекти руху грошових потоків, такі як його концепція, типи та принципи управління. Крім того, тут висвітлені нормативно-правові норми, що діють в даний час в Україні.

Другий розділ, присвячений методиці обліку грошових коштів на ТОВ «Голден Нектар Україна», містить вичерпний опис економічної діяльності ТОВ «Голден Нектар Україна». На основі компанії ми охарактеризували процес безготівкових розрахунків у національній валюті та іноземній валюті. Ми додали документи, що підтверджують процес, згідно з чинними українськими законами та нормативними актами.

Нарешті, у третьому розділі під назвою «Методика аналізу грошових потоків у системі управління підприємством» ми обговорили можливості методів бізнес-аналізу. Відповідно, ми вивчили фактори, що впливають на платоспроможність, а також ліквідність.

У висновках наводяться результати аналізу та містяться рекомендації щодо вдосконалення бухгалтерського обліку та більш ефективного управління Товариством з обмеженою відповідальністю «Голден Нектар Україна».

Результати дослідження представлені та зроблені більш зрозумілими за допомогою 16 таблиць, 18 рисунків, 12 додатків. Загальний зміст кваліфікаційної роботи - 75 сторінок.

I.FEJEZET. A PÉNZFORGALOM SZÁMVITELÉNEK ÉS ELEMZÉSÉNEK ELMÉLETI VONATKOZÁSAI A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERBEN

1.1. A pénzforgalom gazdasági lényege és típusai

A készpénzelszámolások témája a legfontosabb azok számára, akik gazdasági tevékenységet folytatnak. A készpénzes tranzakciókban megessett hibák magas büntetést vonnak maguk után. A vállalkozás büntetései az előírások megsértése miatt gyakran meghaladják a jövedelemadó befizetésének összegét. Ez a helyzet elfogadhatatlan, és előfordulásának egyik oka az lehet, hogy hiányoznak a készpénzügyletekkel kapcsolatos eljárásról kellően teljes körű tájékoztatást nyújtó könyvelők.

A piacgazdaságban a pénzeszközök folyamatos áramlása mind az egyéni vállalkozáson belül, mind pedig a gazdaság egészében objektív feltétele a hatékony működésüknek. A vállalkozások közötti kapcsolatot, amelyek a gazdasági erőforrások körforgásának eredményeként merül fel, elszámolásoknak nevezzük.

Pénzeszközök – készpénz, bankszámlapénz és látra szóló betétek.

Készpénz – bankjegyek és érmék Ukrajna nemzeti valutájában.

Egyéb pénzeszközök – pénzügyi dokumentumok (nemzeti valutában és devizában).

Készpénznélküli elszámolások – pénzeszközök átutalása a fizető számlájáról a kedvezményezett számlájára. Ezekben az elszámolásokban a pénzügyi közvetítő egy bank, amely ügyfeleknek, vállalkozóknak, magánszemélyeknek nyújt szolgáltatást. A készpénz nélküli elszámolásokra vonatkozó eljárást a törvény szigorúan szabályozza. A banki elszámolási műveletek végrehajtása csökkenti a készpénzigényt, megkönnyíti a hitelnyújtáshoz szükséges ingyenes készpénz bankban való koncentrálódását, biztosítja azok megőrzését és hatékonyabb felhasználását, optimalizálja és felgyorsítja az állam pénzforgalmát.

Pénzforgalom – az idő szerint felosztott pénzeszközök és azok ekvivalenseinek bevételei és kiadásai, a vállalkozások által generálva a gazdasági tevékenység alatt [1, 195-196. o.].

A pénzforgalom egy olyan mutató, amelyet a vállalkozás pénzeszközeinek állandó mozgása (bevétele és kiadása) jellemez, és amely tükrözi a gazdálkodó egység üzleti tevékenységét, pénzügyi stabilitását és likviditását [3].

A vállalkozások pénzforgalmára vonatkozó információ azért hasznos, mert a pénzügyi beszámolók felhasználóinak megalapozza annak értékelését, hogy a vállalkozás mennyire képes készpénzt és pénzeszközöket előteremteni; mennyire képes kell felhasználnia ezeket a pénzáramokat. A felhasználók által meghozott gazdasági döntések megkövetelik a vállalat készpénz és pénzeszközök megteremtési képességének, idejének és bizonyosságának értékelését [4, 236 o.].

A pénzügyi menedzsment, mint a gazdálkodó egység pénzügyi irányításának funkcionális és szervezeti modellje a következő területeket tartalmazza:

- működési és befektetési tevékenység;
- a vállalkozás tőkeszükségleteinek finanszírozása (pénzügyi tevékenység);
- a modell elemek hatékonyságának és megfelelőségének pénzügyi ellenőrzése [2].

A pénzforgalom az gazdasági események folyamatos időbeli eloszlásával határozhatóak meg, amelyek a gazdasági szereplők (vállalkozások, az állam, háztartások, nemzetközi szervezetek) közötti szerződéses kötelezettségek teljesítése kapcsán a pénzeszközök tulajdonost váltanak, valamint logikailag összefüggnek.

A pénzforgalom megjelenése és kialakulása az üzleti tranzakciókban a vállalkozás működési, befektetési és pénzügyi tevékenységének megvalósításakor pénzügyi és gazdasági kapcsolatok halmazának eredménye, ezért rendelkezik bizonyos jellemzőkkel, amelyek között szükséges kiemelni az alábbiakat.

Először is, a készpénz mozgását a gazdasági egységek közötti szerződéses kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban hajtják végre, mint az ehhez kapcsolódó üzleti megállapodások végrehajtásának pénzügyi elemét.

Másodszor, a vállalkozás üzleti tevékenységének funkcionális és szervezeti jellemzői lehetővé teszik a készpénz-forgalom a cash flow-típusok szerinti csoportosítását, a megállapított kritériumok szerint. Így a pénzforgalom típusait a vállalkozás pénzügyi és gazdasági tevékenységének típusától függően az 1.1. ábra ábrázolja.

1.1. ábra. A pénzforgalom típusai a vállalkozás pénzügyi és gazdasági tevékenységétől függően

Forrás: saját szerkesztés.

Harmadszor, a gazdálkodó egység által generált pénzforgalom tisztán pénzügyi jellegűek [2].

Működési tevékenységből származó pénzforgalom

A működési tevékenységből származó pénzforgalom összege létfontosságú mutató, amely igazolja, hogy az üzleti tranzakciók mennyi pénzt generálnak a hitelek visszafizetéséhez, a vállalkozás működési kapacitásának fenntartásához, osztalékok kifizetéséhez és új beruházásokhoz külső finanszírozási források nélkül. A múltbeli pénzforgalom konkrét összetevőiről szóló információk, valamint egyéb

információk hasznosak a működési tevékenységből származó jövőbeni pénzforgalom előrejelzéséhez. Elsősorban a vállalkozás fő tevékenysége határozza meg, amely bevételt generál. Ezáltal általában olyan tranzakciók és egyéb műveletek eredményei, amelyek végén nyereség vagy veszteség várható. Ezek lehetnek:

- áruk eladásából, szolgáltatások nyújtásából származó pénzáram;
- pénzbevétel jogdíjakból, jutalékokból, valamint egyéb bevételekből;
- készpénzkifizetések áruk és szolgáltatások szállítóinak;
- az alkalmazottaknak, valamint az ők nevükben történő készpénzkifizetések;
- a biztosító társaság pénzbevételei és készpénzes befizetései a díjakért, károkért, járadékokért és egyéb kötvényfizetésekért;
- készpénzfizetések vagy jövedelemadók kompenzálása, ha azokat nem azonosítják konkrétan pénzügyi vagy befektetési tevékenységekkel;
- pénzeszközök jövedelme és kifizetése kereskedési célokra és kereskedési célokra kötött szerződések alapján.

Egyes műveletek, mint például az ingatlanok, gépek és berendezések valamely tételének értékesítése nyereséget vagy veszteséget eredményezhetnek, amely a pénzügyi eredmény meghatározásának egyik fő eleme. Az ilyen gazdasági eseményekhez kapcsolódó pénzforgalom azonban a befektetési tevékenységből származnak.

A vállalkozás értékpapírokat és kölcsönöket tarthat tőzsdei műveletekhez vagy kereskedhet velük; ebben az esetben hasonlóak a kifejezetten viszonteladás céljából vásárolt árukhoz. Ezáltal a kereskedői értékpapírok vételéből vagy eladásából származó vagy a piacon forgalmazottakat működési tevékenységből származó pénzforgalomnak minősítik. A pénzügyintézetektől kapott pénzbeli előlegeket és kölcsönöket szintén ide sorolják, mivel a gazdálkodó szervezetek fő jövedelemtermelő tevékenységéhez kapcsolódnak [4, 233-234. o.].

Befektetési tevékenységből származó pénzforgalom

A befektetési tevékenységből származó pénzforgalom külön-külön történő közzététele azért fontos, mert azt tükrözik, hogy a kiadások mennyiben valósultak meg a jövőbeni pénzforgalom és nyereség létrehozására. Például ezek lehetnek:

- készpénzkifizetések tárgyi eszközök, immateriális javak és egyéb hosszúlejáratú eszközök beszerzéséért. Ezek a kifizetések fedezik a tőkeszámlára vonatkozó fejlesztési és építési költségeket is;
- tárgyi eszközök, immateriális javak és egyéb hosszúlejáratú eszközök eladásából származó pénzbevétel;
- készpénzkifizetések más vállalkozások tőke- vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjainak, valamint közös vállalkozásokban lévő részvények megszerzésére (kivéve a kereskedési célokra tartott eszközökért való kifizetések);
- más vállalkozások tőkénének vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjainak, valamint a közös vállalkozásokban lévő részvények eladásából származó pénzbevételek (kivéve a kereskedési célokra tartott eszközök bevételei)
- pénzbeli előlegek és más feleknek nyújtott kölcsönök (a pénzügyi intézmény által nyújtott előlegek és kölcsönök kivételével);
- pénzbeli előlegek és más feleknek nyújtott kölcsönök (a pénzügyi intézmények által nyújtott előlegek és kölcsönök kivételével) visszafizetéséből származó bevételek;
- készpénzkifizetések határidős szerződések, opciók és csereügyletek alapján, kivéve, ha ezeket a szerződéseket kereskedelmi célból kötik, vagy a kifizetéseket pénzügyi tevékenységnek minősítik;
- határidős ügyletekből, opciókból és csereügyletekből származó pénzbevételek, kivéve, ha ilyen szerződéseket kereskedelmi célból kötik, vagy a bevételt pénzügyi tevékenységnek minősítik;

Amikor egy szerződést a számvitelben az adott ügylet fedezeteként mutatják ki, akkor a szerződés szerinti pénzforgalmat ugyanúgy mutatják ki, mint a fedezett tétel pénzforgalmát [4, 234-235. o.].

Pénzügyi tevékenység

A pénzügyi tevékenységből származó pénzforgalom külön közzététele azért fontos, mert hasznos a jövőbeni pénzforgalom követelések előrejelzésében azok által, akik tőkét adnak a vállalkozásnak. Példák a pénzügyi tevékenységből származó pénzforgalomra:

- részvények vagy más tőkeinstrumentumok kibocsátásából származó pénzbevételek;
- készpénzkifizetés a tulajdonosnak a vállalat korábban kibocsátott részvényeinek megvásárlásáért vagy beváltásáért;
- fedezetlen adósságkötelezettségek, kölcsönök, váltók, kötvények, jelzálogkölcsönök, valamint egyéb rövid- vagy hosszúlejáratú kölcsönök kibocsátásából származó pénzbevételek;
- kölcsönök visszafizetése, a lízingbevevő készpénzkifizetése a meglévő pénzügyi lízing hátralék csökkentése érdekében [4, 235-236. o.].

A pénzforgalom alapvető funkcionális és szervezeti jellemzői a következők:

- a pénzforgalom kialakulásának oka és forrása, amely megfelel a gazdasági egység üzleti tevékenységének (vagy azok összességének), amelynek megvalósítása magában foglalja a pénzforgalom generálását, képződését;
- a pénzforgalom abszolút értékének kialakulását befolyásoló tényezői;
- a pénzforgalom hatása a gazdálkodó egységek vagyona, a vállalkozás rendelkezésére álló készpénz és pénzeszköz-egyenértékek abszolút összegének változása (növekedése vagy csökkenése) formájában - likviditási tartaléknak kialakulása;

- a pénzforgalom kvantitatív értékelése - abszolút értékű cash flow koordináción alapuló számítás, a pénzforgalom mutatóinak összefoglalása.

A pénzforgalom objektív kezelésének kialakításának érdekében a kritériumok, vagy kritériumcsoportok, alapján meghatározzák azok alapvető funkcionális és szervezeti jellemzőit [2].

Az 1.1. számú táblázat összefoglalja a vállalkozáson belüli pénzforgalom általános csoportosítását.

1.1. sz. táblázat

A vállalkozások pénzforgalmának csoportosítása

Nº	A besorolás kritériuma vagy jele	A besorolási készlet
1.	<i>A pénzügyi és gazdasági tevékenység típusa</i>	működési tevékenységből származó pénzforgalom
		befektetési tevékenységből származó pénzforgalom
		pénzügyi tevékenységből származó pénzforgalom
2.	<i>A pénzforgalom képződési helyszíne</i>	a vállalkozások keresztüli pénzforgalom
		a vállalkozás részlegeinek pénzforgalma
		pénzforgalom a felelősségi központokban
		egy gazdasági esemény pénzforgalma
3.	<i>A pénzmaradványok változása - likviditási tartalék (vagyonra gyakorolt hatása)</i>	bejövő pénzforgalom
		kimenő pénzforgalom
4.	<i>Pénznem egysége</i>	nemzeti valutában
		devizában (az egyes címletű pénznemek szerint)
5.	<i>A pénzforgalom jelentősége</i>	elsődleges pénzforgalom
		másodlagos pénzforgalom
		pénzforgalom kiszolgálása
6.	<i>Időszerűsége</i>	folymó (jelenlegi) pénzforgalom
		várható (jövőbeni) pénzforgalom
7.	<i>Iránya szerint</i>	pozitív
		negatív

8.	<i>Az érték meghatározásának módszerei szerint</i>	bruttó
		nettó
9.	<i>Az elégedettségi szint szerint</i>	többslet
		hiány
10.	<i>A képződés folytonossága szerint</i>	szabályos
		diszkrét

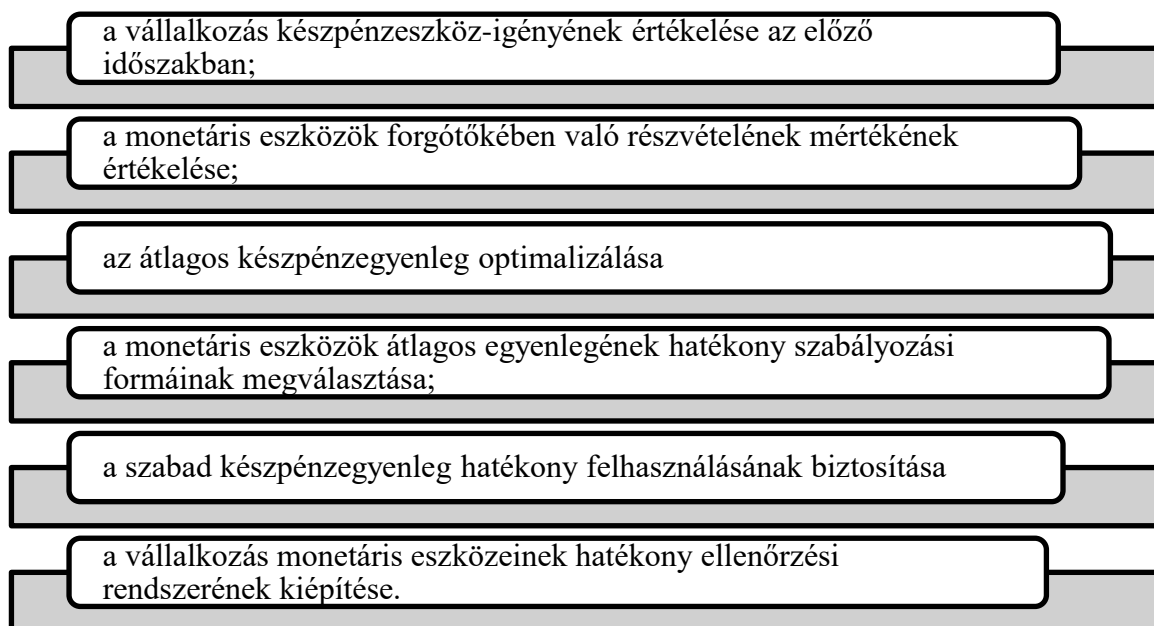
Forrás: [2], [3].

1.2. A vállalkozás monetáris eszközeinek kezelési alapelvei

Monetáris tételek – a pénzbevételek, valamint az olyan eszközök és kötelezettségek mérlegtételei, amelyeket rögzített (vagy meghatározott) összegű készpénzben vagy pénzeszköz-egyenértékben kap vagy fizet a vállalkozás. A nem monetáris tételek különböznek ettől [4, 227.o.].

A működő tőke kezelésének egyik fő feladata a forgalom felgyorsítása. Ez lehetővé teszi a cég pénzügyi lehetőségeinek bővítését anélkül, hogy további külső forrásokat vonzana. A probléma megoldásának módszere a működőtőke ésszerű allokálása a működési ciklus minden szakaszában. A modern vállalkozások legnagyobb problémája a készpénz hiánya. A vállalat rendelkezésére álló források összege közvetlenül befolyásolja abszolút likviditásának (fizetőképességének) szintjét. A pénzügyi menedzsereknek fokozott figyelmet kell fordítaniuk a monetáris vagyongazdálkodási politika kialakítására, amelynek egyrészt optimalizálnia kell mennyiségét a fenntartható fizetőképesség biztosítása érdekében, másrészt - további bevételhez jutni az alapok betétszámlákon való tartásából vagy rövid távú befektetésekre történő befektetésből [5].

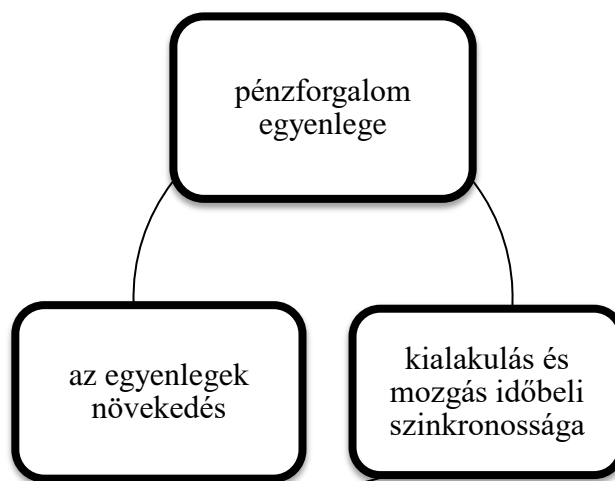
A monetáris eszközök kezelésének folyamata a következő szakaszokat a 1.2. ábra tartalmazza:

1.2. ábra. A monetáris eszközök kezelésének folyamata.

Forrás: saját szerkesztés.

A vállalkozások napi pénzügyi irányítása a pénzforgalom operatív kezelésén alapul, figyelembe véve a 1.3. ábrán lévő elveket:

1.3. ábra. A pénzforgalom kezelésének elvei.

Forrás: saját szerkesztés.

A pénzforgalom operatív kezelésében háromféle egyenleg létezik:

1. működtetés, amelyet a vállalkozás termelésével és gazdasági tevékenységével kapcsolatos folyó fizetések biztosítására hoztak létre;

2. biztosítás, mivel fenn kell tartani a vállalkozás állandó fizetőképességét a sürgős kötelezettségekre;
3. befektetés, amelyet hatékony rövid távú befektetések megvalósítására használnak fel [5].

A vállalkozások hatékony pénzforgalom kezelésének magas szerepét a következő fő rendelkezések határozzák meg:

1. A pénzforgalom szinte minden szempontból a vállalkozás gazdasági tevékenységének megvalósítását szolgálja.
2. A hatékony pénzforgalom menedzsment biztosítja a vállalkozás pénzügyi egyensúlyát stratégiai fejlesztése során. Ennek a fejlődésnek ütemét, a vállalkozás pénzügyi stabilitását nagyban meghatározza az, hogy a különböző típusú pénzáramok mennyiben és időben szinkronizálódnak egymással. Az ilyen szinkronizálás magas szintje jelentősen felgyorsítja a vállalkozásfejlesztés stratégiai céljait.
3. A pénzforgalom ésszerű formázása segít a vállalkozás működési folyamatának ritmusában.
4. A hatékony cash-flow kezelés csökkenti a vállalkozás költségeit, valamint a fizetéseketelenség kockázatát.
5. A pénzforgalom kezelése fontos pénzügyi eszköz a vállalkozás tőkeforgalmának felgyorsításához.
6. A cash flow menedzsment aktív formái lehetővé teszik a vállalkozás számára, hogy további bevételeket szerezzen, amelyeket közvetlenül készpénz által hoznak létre [2].

1.3. A pénzforgalom normatív-jogi szabályozása Ukrajnában

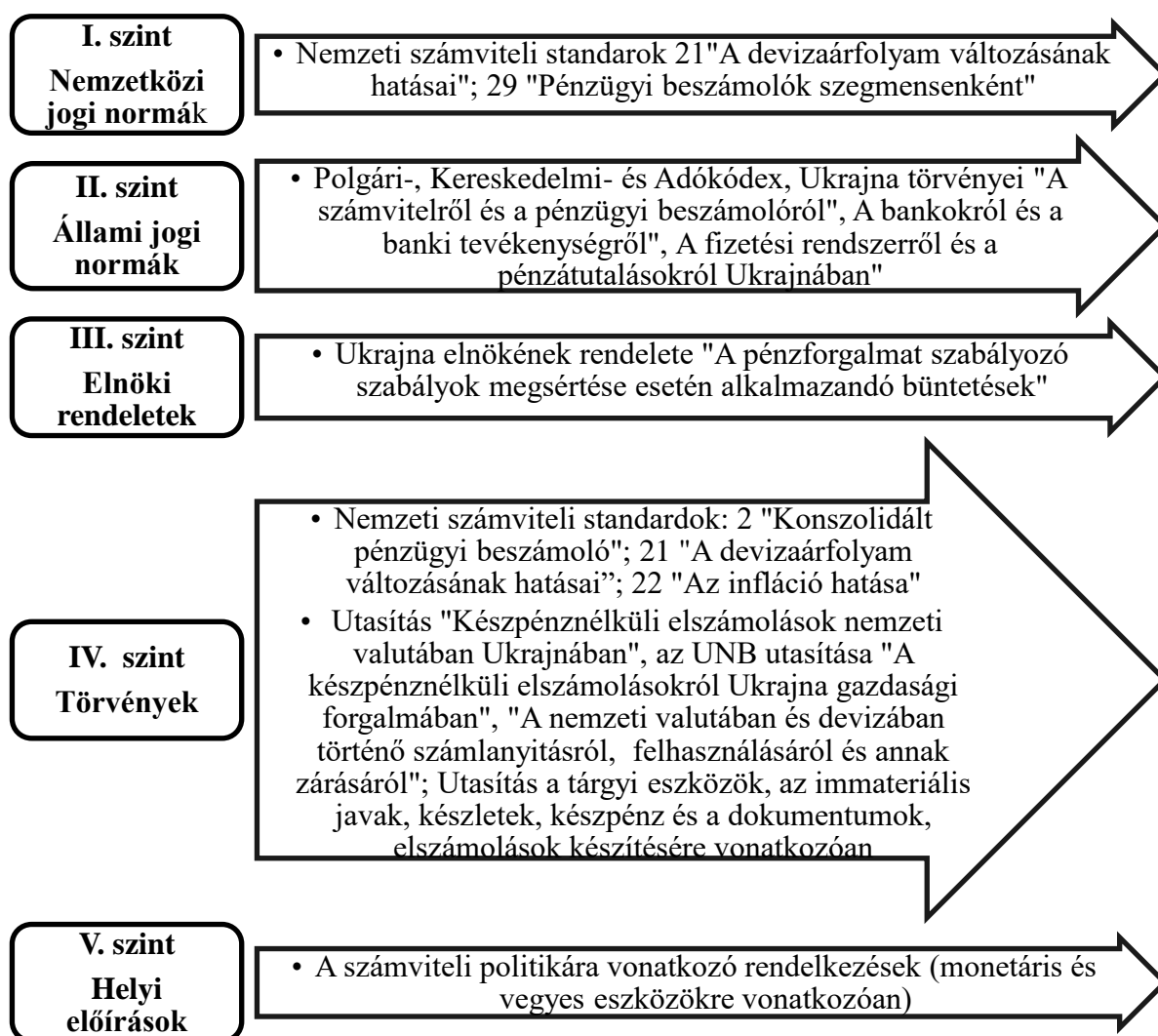
A monetáris eszközök számvitelének normatív szabályozása fontos a gazdasági egységek monetáris eszközeivel kapcsolatos információk teljes és pontos elszámolásának biztosítása érdekében [8, 132. o.].

Ukrajna monetáris rendszerét az jellemzi, hogy szervezetében és működésében meghatározó szerepet játszik az Ukrán Legfelsőbb Tanácsa és az Ukrán Nemzeti Bank. Az ukrainai pénzforgalom megszervezésének jogalapját

Ukrajna Alkotmánya és Ukrajna törvénye „Ukrajna Nemzeti Bankjáról”, „Az ukrajnai fizetési rendszerekről és pénzáttalásokról” rögzítik [7].

Ukrajna Alkotmányának 92. cikkének 2. bekezdése szerint csak a törvények rögzítik a pénzügyi, monetáris, hitel- és befektetési piacok létrehozásának és működésének alapelveit; a nemzeti valuta státusza, valamint a külföldi valuták állapota Ukrajna területén; az állam belső és külső adósságának kialakításának és visszafizetésének rendje; az állampapírok kibocsátásának és forgalmazásának rendje, típusai és típusai [6, 26].

A monetáris eszközök számvitelének jogi szabályozása 5 szintből áll. Az első szinten a nemzetközi szabályozás valósul meg. A 2, 3, és 4 szinteket az ukrán állami törvények, rendelkezések szabályozzák. A legalsó szintet pedig a vállalkezési rendelkezések határozzák meg. A jogi szabályozási szinteket részletezi tovább az 1.4. ábra.

1.4. ábra. A monetáris eszközök számvitelének jogi szabályozási szintjei

Forrás: saját szerkesztés.

A legmagasabb szintű szabályozás a nemzetközi számviteli és beszámolási standardok, különösen a 21 „A devizaárfolyam változásának hatásai” [21] és a 29 „Pénzügyi beszámolók szegmensenként” [22], amelyek a készpénzügyletek szabályozását célozzák [8, 133-134. o.] .

A normatív szabályozás állami szintje 3 további ágra oszlik:

1. az állam kezdeti jogi normáit képviseli, amelyek a legmagasabb jogi erővel bírnak, azaz Ukrajna törvénykönyvei és törvényei;
2. Ukrajna elnökének rendeletei és végzései, a Minisztertanács határozatai;
3. minisztériumok és állami bizottságok alapszabálya (az Ukrán Nemzeti Bank határozatai és a nemzeti számviteli szabványok) [8, 133.o.].

Az állami szintű szabályozások főbb rendelkezéseit, amelyek a monetáris eszközök összetevőinek számvitelét szabályozzák az 1.2 számú táblázatban van összefoglalva.

1.2. sz. táblázat

A monetáris eszközök számvitelét szabályozó állami normatív-jogi dokumentum

Nº	Normatív-jogi dokumentum	Kérdés, amit szabályoz
1.	Ukrajna Kereskedelmi kódexe	Meghatározza a szerződéses feltételek be nem tartása esetén fennálló gazdasági és jogi felelősség korlátait, valamint a veszteség megtérítésére vonatkozó eljárást; továbbá a külkereskedelem sajátosságait.
2.	Ukrajna Adókódexe	A „pénzeszközök” fogalmának lényege, valamint a pozitív és negatív árfolyam-különbségek kimutatása az adó számvitelben, mint jövedelem vagy mint kiadás.
3.	Ukrajna Polgárjogi kódexe	Meghatározza a vevőkövetelések elévülési idejét, a bank jogait és kötelezettségeit a folyó- és egyéb bankszámlák nyitáskor, valamint előírja a pénzeszközök bankszámláról történő leírásának sorrendjét.
4.	Ukrajna törvénye "A számvitelről és a pénzügyi beszámolóról"	Meghatározza a szabályozás, szervezés, könyvelés és a pénzügyi beszámolók elkészítésének jogi alapjait Ukrajnában.
5.	Ukrajna törvénye „A pénzügyi elszámolások	Szabályozza a jogi személyek és magánszemélyek közötti

	használata a kereskedelemben, vendéglátásban és a szolgáltatásokban”	elszámolások alapelveit. Megállapítják az elszámolási műveletek nyilvántartójának követelményeit.
6.	Ukrajna törvénye „A bankokról és a banki tevékenységről”	Meghatározza a bankszámla-karbantartás alapvető követelményeit. A 11. fejezet megállapítja a bankok kötelezettségét, hogy azonosítsák a számlákat nyitó ügyfeleket és az ezen ügyfelek nevében eljárni jogosult személyeket.
7.	Ukrajna törvénye „A fizetési rendszerről és a pénzáttalásokról Ukrajnában”	Meghatározza azon személyek körét, akik számára a bankoknak joga van számlát nyitni, valamint azt a testületet (Ukrán Nemzeti Bank), amely meghatározza a bankok számlanyitási eljárását és rendszereiket; továbbá a bankok által nyitható számlák típusait

Forrás: [8, 134-135.o.].

Az ukrán pénzforgalom jogi szabályozásának fő feladatai:

1. a pénzforgalom területén a hatáskörök és felelőségek egyértelmű megosztásának biztosítása az állami szervek között;
2. az állami szervek normák segítségével történő biztosítása az ország pénzforgalmának gyors szabályozására és ellenőrzésére;
3. a szükséges pénznövekedési ütem fenntartása, valamint a készpénz és a nem készpénzforgalom helyes arányának fenntartása az ország gazdaságának hatékony működése érdekében.

A monetáris rendszert az állam hozza létre és szabályozó jellegű. Az Ukrán Nemzeti Bank szigorúan körülhatárolja a készpénz és a készpénz nélküli pénzforgalmának szféráját Ukrajna területén, különös jelentőséget tulajdonítva a készpénzforgalom normatív szabályozásának.

Az Ukrán Nemzeti Bank által ezen a területen elfogadott fő normatív dokumentumok a következők:

1. Utasítás az ukrán bankok intézményeinek készpénzforgalommal kapcsolatos munkájának megszervezéséről;
2. Nemzeti pénznemben történő készpénzes tranzakciók végrehajtásának szabályai Ukrajnában;
3. Szabályok az ügyfelek kereskedelmi bankjai által történő elszámolási és készpénzszolgáltatások megszervezésére, valamint az ukrán nemzeti

bank területi irodái és a nemzeti valutában lévő kereskedelmi bankok közötti kapcsolat ebben a kérdésben;

4. Utasítás a kibocsátási és készpénzkezelés megszervezésére az ukrán bankok intézményeiben;
5. Utasítás az ukrainai nem készpénzfizetésekre nemzeti pénznemben [7].

II. FEJEZET. A PÉNZFORGALOM SZÁMVITELÉNEK MÓDSZEREI A GOLDEN NECTAR UKRAINA KFT. ALAPJÁN

2.1. A Golden Nectar Ukraina Kft. tevékenységének szervezeti és módszertani jellemzői, valamint termékei

A Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság 2014-ben kezdte el gazdasági tevékenységét a piacon. A Társaság helyileg Ukrajna, Kárpátalja, a Beregszászi járási Beregszászban található, a Hmelnickij út 112. szám alatt. Gazdasági tevékenységének fő célja a profilszerzés. A társaság fő adatai az 2.1. sz. táblázatban találhatóak.

2.1. sz. táblázat

GOLDEN NECTAR UKRAINA Kft. adatai

Megnevezés	GOLDEN NECTAR UKRAINA Kft.
Cím	90202, Ukrajna, Kárpátalja, Beregszászi járás, Beregszász, Hmelnickij út, 112.
Telefonszám	+380660600665
A jogi személy identifikációs kódja	39272909
Igazgató	Takács Botond Ferenc
A jegyzett tőke összege	5 172 405,62 hrvnya
Gazdasági tevékenység	46.17 Élelmiszer, italok és dohány kereskedelem közvetítői tevékenysége (fő); 01.49 Egyéb állatok tenyésztése; 82.99 Egyéb kiegészítő kereskedelmi szolgáltatások nyújtása; 46.90 Nem szakosodott nagykereskedelem; 52.10 Raktározás; 68.20 Saját vagy bérelt ingatlan bérbeadása és üzemeltetése.

Forrás: saját szerkesztés az A melléklet alapján.

A Golden Nectar Ukraina Kft. egyetlen alapító részvényese a Fulmer GmbH Kft, melynek székhelye Németországban, Münchenben van. A Társaság államilag bejegyzett jogi személy, önálló mérleggel és banki folyószámlával rendelkezik nemzeti valutában és devizában.

A Társaság igazgatója Takács Botond Ferenc, aki Magyarország állampolgára. Külföldi állampolgárként azonban sikerült munkavállalói engedélyt szereznie Ukrajnában. 3 évre kapta meg ezt az engedélyt, ugyanis az említett személynek van érdekeltsége a társaságot alapító Fulmer GmbH Kft.-ben.

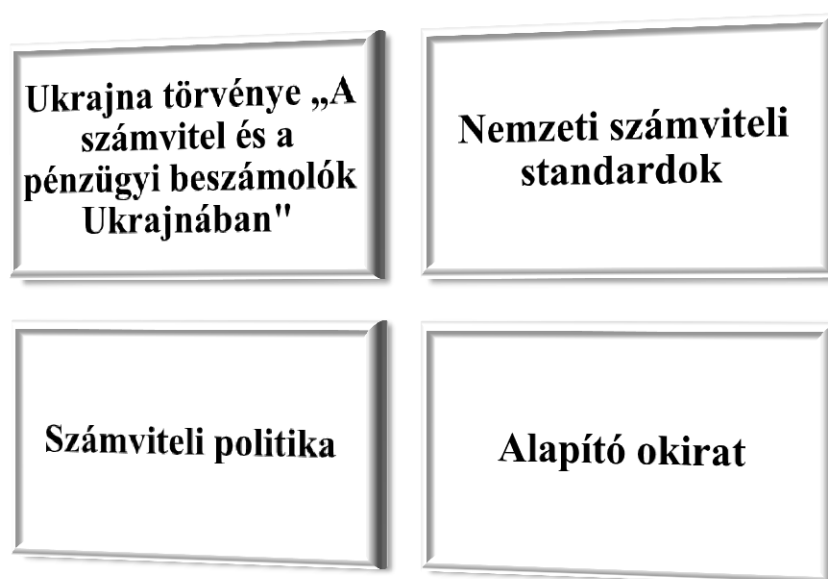
A Társaságnak csupán 14 alkalmazottja van, és ehhez képest magas profitot tud elérni. A számvitel vezetésével 1 külsős könyvelő van megbízva, aki megszervezi a dokumentumforgalmat és végzi a könyvelést.

A Golden Nectar Ukraina Kft. tevékenységét az 2.1. ábrán található törvénykönyvek szabályozzák:

2.1. ábra. A Társaság tevékenységét szabályozó törvénykönyvek

A Társaság számviteli osztályát a 2.2. ábrán látható normatív-jogi okiratok szabályozzák:

2.2. ábra. A Társaság számviteli osztályát szabályzó normatív-jogi okiratok

A Golden Nectar Ukraina Kft. számviteli politikája (**B melléklet**) 16 fejezetből áll, és a következő pontokat tartalmazza:

- 1. A számvitel megszervezése** – Megnevezi, hogy ki végzi a könyvelést. Továbbá a könyvelőségi osztály kötelezettségeit; kötelezi azt a jogszabályok betartására.
- 2. A dokumentumok aláírásának joga** - Meghatározza, hogy elsődleges aláírási joga csak a Társaság igazgatójának van. Megnevez 6 esetet, amikor használható a fax aláírást. Taglalja a fax aláírás végrehajtásának részletes folyamatát.
- 3. Dokumentumforgalom** - Tartalmazza azon adminisztratív dokumentumok nevét, amelyeket ki lehet adni az igazgató engedélye nélkül.
- 4. Elsődleges dokumentumok** - Az elsődleges számviteli dokumentumok szükséges adatait meghatározza. Az egyes bizonylatokon szereplő adatok fontosságát is leírja.
- 5. Leltározás** - Leírja a leltározás menetét, idejét, és rendszerességét. A leltárbizottság létrehozását kötelezi.
- 6. Értékelés** - Az eszközök értékelése esetén létrehozott bizottság, vagy külső értékelő cég feladatait és kötelezettségeit taglalja. Lehetséges az eszközök fel- és leértékelése.
- 7. Adózási számvitel** - Meghatározza, hogy az adókat Ukrajna törvényeinek megfelelően, az elsődleges dokumentumok alapján, és a számviteli programok segítségével kell meghatározni és elszámolni a költségvetés felé.
- 8. Vezetői számvitel** - A rendszerét és formáját a beszámolóknak az adatok alapján a könyvelő dolgozza ki, a felhasználók igényeinek függvényében.

9. **Számvitel** - Az alapját képző normatív-jogi okiratok meghatározása. Továbbá a számviteli alapelvek használatát írja le. A jövedelmek és költségek elszámolása. Végül a számviteli program megnevezése.
10. **Tárgyi eszközök** - Megnevezi a tárgyi eszközök fajtáit. Meghatározza az amortizációs módszereket, likvidálási összegeket. Lehetőséget ad az átértékelésre.
11. **Immateriális javak** - Megnevezi az immateriális javak fajtáit.
12. **Készletek** - A normatív-jogi okiratok meghatározása a készletek szabályozására. A leírási módszer megnevezése. A beszámolókból való kimutatása.
13. **Vevőkövetelések** - A mérlegben való kimutatásának módszere. Meghatározza a kétes adósságok tartalékának lehetséges összegét.
14. **Kötelezettségek** - A hosszú- és rövidlejáratú kötelezettségek értékének beszámolókból való kimutatása.
15. **Egyéb aktívák és kötelezettségek** - A jövőbeni kiadások fajtáinak meghatározása.
16. **Záró rendelkezések** – Előírja, hogy akkor változtatnak rajta, ha a törvény kötelezi azt. [*A Golden Nectar Ukraina Kft. számviteli politikája alapján*].

A Társaság a könyvelését nagyban elősegíti a számítógép, az internet és a számviteli programok használata. A könyvelésben a következő számviteli programokat használják: M.E.Doc, 1C. A készpénz nélküli elszámolások esetében a bankok online felületeit részesítik előnyben. Az éves beszámoló leadása szintén az interneten keresztül történik a megfelelő honlapon keresztül (Електронний кабінет платника податків).

A Golden Nectar Ukraina Kft. által használt számviteli programok a 2.3. sz. ábrán láthatóak.

2.3. ábra. A Társaság által használt számviteli programok.

A vállalkozás tevékenységét az Alapító okirat (**A melléklet**) irányítja, amely 15 fejezetből áll, és annak tartalma a következők:

- 1. Általános feltételek** - A Társaság megnevezése és elhelyezkedése.
- 2. A Társaság tárgya és célja** - Leírja a gazdasági célját. Meghatározza, hogy 34 tevékenységi tárgyat nevez meg.
- 3. A Társaság jogi státusza** - Meghatározza, hogy milyen jogai vannak az államilag bejegyzett Társaságnak.
- 4. A Társaság vagyona** - Meghatározza, hogy miből tevődik össze a Társaság vagyona.
- 5. A Társaság jegyzett tőkéje** - A részvényes megnevezése és adatai. Részletes leírást ad arról, hogy mi adja a jegyzett tőke összegét. A növelés és csökkentés részletei.
- 6. A Társaság tartalék alapja** - A tartalékalap kötelező mértéke, és évenkénti növelésének lehetséges összege.
- 7. A részvényesek belépési és kilépési (kizárási) eljárása, a társaság jegyzett tőkéjében lévő részvények átadása (átruházása)** - A belépési- és kilépési jogok lehetséges esetei.
- 8. A Társaság részvényeseinek jogai és kötelezettségei** - A részvényesek jogai és kötelezettségeinek felsorolása.
- 9. A Társaság könyvelése és beszámolója. Nyereség- és veszteségelosztás** - A könyvelés vezetésével kapcsolatos adminisztratív kérdések. A nyereség elosztásának folyamata.

10.A Társaság részvényeseinek közgyűlése - A közgyűlés összehívásának esetei.

11.A Társaság igazgatója – Meghatározza a feladatait.

12.A Társaság ellenőrzése bizottsága - Az ellenőrzés folyamatát, a bizottság feladatait határozza meg.

13.A Társaság alkalmazottainak jogállása - Az alkalmazottak állampolgársága, munkaviszony.

14.A Társaság megszűnése - A megszűnés, likvidálás okai és folyamata.

15.Változások és kiegészítések az alapító okiratban - Meghatározza, hogy változtatni a közgyűlés vagy Ukrajna törvényeinek értelmében lehetséges. *[A Golden Nectar Ukraina Kft. Alapító okirata alapján].*

A Társaság gazdasági tevékenységének fő profilja méhészeti termékek nagy- és kiskereskedelme. Ezen belül a méz felvásárlása, tárolása, azok közvetítése, valamint exportálása. A gyakorlatban úgy működik, hogy szerződéses alapon a közvetítők által beszerzik a különböző fajtájú mézet Ukrajna szerte. A közvetítők őstermelőktől vásárolják fel a mézet. Fajták szerint összegyűjtik a mézet az üzemben és homogenizálják. Ezután az üzem alkalmazottai 300 literes hordókba töltik és exportálják. Bio méz kereskedésével is foglalkoznak.

A Társaság az export tevékenységét csak szezonálisan végzi, és a megrendelésekhez igazodva.

Jelenleg csak Magyarországra, évekkal ezelőtt egyenesen Angliába is exportáltak.

2021.01.25.-én a Golden Nectar Ukraina Kft. tőkeemelést hajtott végre, melyet a részvényese, a Fulmer GmbH Kft. támogatott. A tőkenövelést a 6. számú jegyzőkönyv (F melléklet) támasztja alá. A tőkenövelés tárgyi eszközök jóváírásával történt meg, összesen 38 793,81 euró értékben, amely 1 328 788,86 hrvnyának felel meg az Ukrán Nemzeti Bank által meghatározott árfolyam szerint. Ennek következtében a Társaság jegyzett tőkéje jelenleg 5 172 405,62 hrvnyára emelkedett.

Az Alapító okiratban foglaltak szerint a tartalékalapjának legalább a jegyzett tőke 25%-ának megfelelő hrivnya lehet. A tartalékalapot az éves nettó nem felosztott nyereség 5%-nak megfelelő éves levonások rovására hozzák létre.

2020-ban a termékek eladásából származó tiszta jövedelme 28 826 900 hrivnya volt. Az év végére pedig tiszta pénzügyi eredményként 1 200 hrivnya nyereséget könyvelhetett el.

A Társaság vagyonának a forrásai a következőkből tevődik össze:

1. A Társaság tulajdonosainak pénzügyi- és eszköz hozzájárulásai;
2. a gazdasági tevékenységből származó jövedelme;
3. a gazdasági tevékenységének eredményeként előállított termékek;
4. egyéb források, amelyeket Ukrajna törvényei nem tiltanak.

A Társaság a tulajdonában lévő vagyont használja, vagy értékesíti, a tevékenységének célja vagy tárgyának megfelelően.

A Golden Nectar Ukraina Kft. az általános adórendszer szerint adózik, ennek értelmében nyereségadót is fizet.

A Társaság pénzügyi eredménye 2018-2020 között a 2.2. számú táblázat szerint alakult:

2.2.sz. táblázat

A Golden Nectar Ukraina Kft. pénzügyi eredménye 2018-2020 között

Mutató	2018 (ezer hrn)	2019 (ezer hrn)	2020 (ezer hrn)
Pénzügyi eredmény (nyereség/veszteség)	28,8	-3 512,6	1,2

Forrás: saját szerkesztés a C, D, E melléklet alapján.

A Golden Nectar Ukraina Kft. pénzügyi eredménye szerint 2018-ban több volt a nyeresége, mint 2020-ban. 2019-ben azonban vesztesége alakult ki.

A Társaság nyereségadójának felszámítása a 2020-as évre a 2.3. számú táblázat szerint alakult.

2.3. sz. táblázat

A „Golden Nectar Ukraina” Kft. nyereségadójának kiszámítása 2020-ban

N _o	Mutatók	Összeg, hrvnya
1.	Gazdasági tevékenységből származó jövedelem	804 564 116,00
2.	Adózás előtti pénzügyi eredmény	3 136 704,00
3.	Nyereségadó mértéke	564 607,00

Forrás: saját szerkesztés a G melléklet alapján.

A Golden Nectar Ukraina Kft. ÁFA fizetőként van beregisztrálva 2014.11.01. óta. Azonban a fő gazdasági tevékenysége az export, melynek adómértéke Ukrajna törvényeinek megfelelően 0%.

Van néhány ÁFA-köteles ügylete a társaságnak. ÁFA visszaigénylést csak nagy összeg esetén szoktak kérni. Ebben az esetben vissza is kapják. Kisebb összeg esetén nem igénylik ezt.

2.2. A Golden Nectar Ukraina Kft. készpénz nélküli elszámolásainak számviteli módszerei

A készpénzes vagy készpénz nélküli elszámolásokat a következő normatív-jogi okiratok szabályozzák Ukrajnában:

1. Ukrajna törvénye a „Bankokról és banki tevékenységekről”, amely 1991. március 20.-án N_o 872- XII lett kiadva;
2. Ukrajna Nemzeti Bankjának jogi aktusa „A nemzeti valutában és devizában lévő bankszámlák nyitásának, használatának és bezárásának szabályai”, melyet 2003. november 12.-én N_o 492. adtak ki;
3. Az Ukrán Nemzeti Bank Igazgatóságának határozata az „Ukrajnában a nemzeti pénznemben történő készpénz nélküli elszámolásokra vonatkozó utasítások módosításának jóváhagyásáról”, melyet 2013. november 06.-án N_o127. adtak ki [1, 208.o.].

A vizsgált Társaság különlegessége, hogy sok devizával kapcsolatos gazdasági eseménye van. Fontos a működési tevékenysége során a 21-es Nemzeti számviteli standard „Az árfolyamok változásának hatása” használni. A 21-es Nemzeti számviteli standard a Társaság számára segít meghatározni a devizában végzett műveletek elszámolásának módszertani alapjait.

A Golden Nectar Ukraina Kft.-nak az OTP Bankban van folyószámlája nyitva nemzeti valutában és devizában.

A főbb normatív-jogi okiratok, amelyek a bankoknak a gazdasági egységek számára történő számlázásának általános szabályait, azok használatát, a jogi személyek és magánszemélyek és bankok Ukrajna területén történő elszámolásának formáit és szabványait szabályozzák a következők:

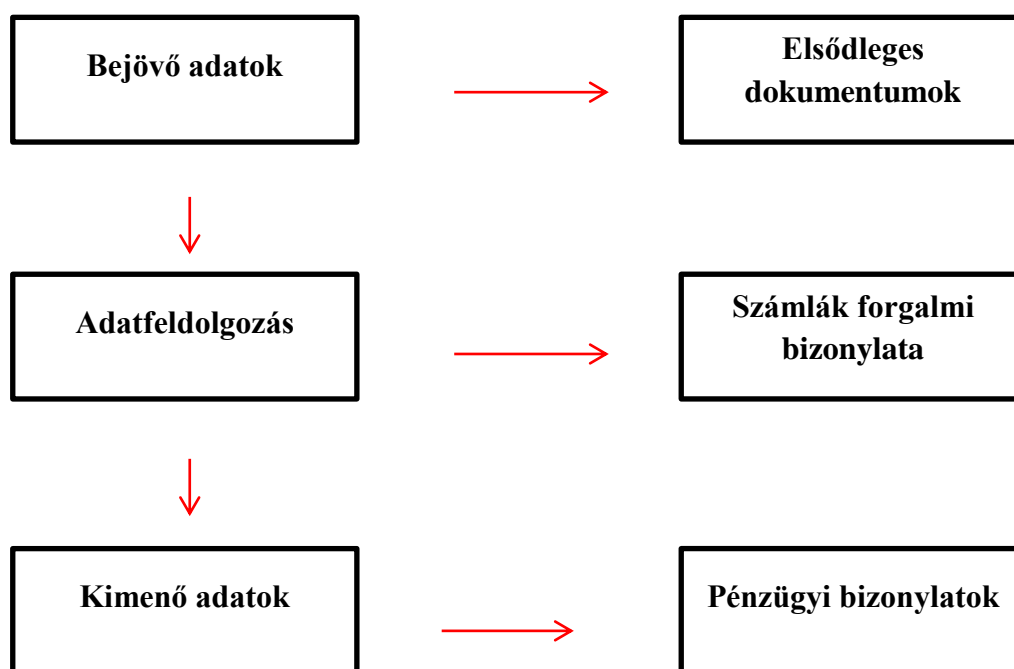
1. Ukrajna törvénye „A fizetési rendszerekről és az átutalásról Ukrajnában” №2346-III, mely 1995. 06. 07.-től lépett hatályba;

2. Útmutató a nemzeti és külföldi pénznemben történő számlák nyitására, felhasználására és lezárására vonatkozó eljárásról, jóváhagyva Ukrán Nemzeti Bank Igazgatóságának 2003. 11. 12.-én 492. számú határozatával;

3. Útmutató a készpénz nélküli elszámolások nemzeti valutában történő kifizetésekről Ukrajnában, elfogadva az Ukrán Nemzeti Bank Igazgatóságának 2004.01.21. keltezésű határozatával. [9]

A Golden Nectar Ukraina Kft. nem használja a készpénzes elszámolásokat a tevékenysége során. 2020-as év során csupán egyszer használta a készpénzes elszámolás módszerét. Ezt a 301 „Készpénz nemzeti valutában” számviteli számlán tükrözte a számvitelben.

A Társaság könyvelősége a pénzforgalmat a dokumentumokban a 2.4. ábra sémája szerint mutatja ki.

2.4. ábra. Pénzforgalom kimutatása a dokumentumokban.

A Társaság a pénzügyi jövedelmét az értékesített termékekért a vásárlóitól kapja euróban. A legfőbb vásárlója az anyavállalata, a Fulmer GmbH Kft., akivel az együttműködés szerződés alapján működik. A deviza folyószámlára utalják az előleget az áruért. Eközben kötelezettsége lép fel a vállalattal szemben, amelyet folyamatosan csökkent. A devizát átváltja a Társaság nemzeti valutára, amivel már Ukrajnában is tud kereskedni.

A bankszámlán lévő pénzeszközök összegét, annak forgalmát, és a könyvelését a 31 „Bankszámla” szintetikus számlán végzik. Továbbá 2 alszámláját is használja a Golden Nectar Ukraina Kft., melyek a következők:

- **311 „Folyószámla nemzeti valutában”;**
- **312 „Folyószámla devizában”.**

A valuta adás-vétele a bankban további számviteli számlákat használnak, ilyenek például:

- **333 „Pénzeszköz transzfer nemzeti valutában”;**
- **334 „Pénzeszköz transzfer devizában”.**

A pénzeszközök átváltásának komplex folyamata, és számvitele a 2.4. számú táblázat alapján történik a Társaságon belül.

2.4. sz. táblázat

A deviza eladásának számvitele

№	Gazdasági esemény	D	K	Összeg	euró
					hrivnya
1.	A hrivnya vásárlására szolgáló pénzeszközöket átutalták a bankba	334	312	2 582 282,75	
				83 012 879,06	
2.	A deviza átváltása hrivnyára	333	334	2 582 282,75	
				83 012 879,06	
3.	A deviza számláról megkapja a nemzeti számlára a pénzeszközöket	311	333	82 876 783,83	

Forrás: saját szerkesztés a H és I melléklet alapján.

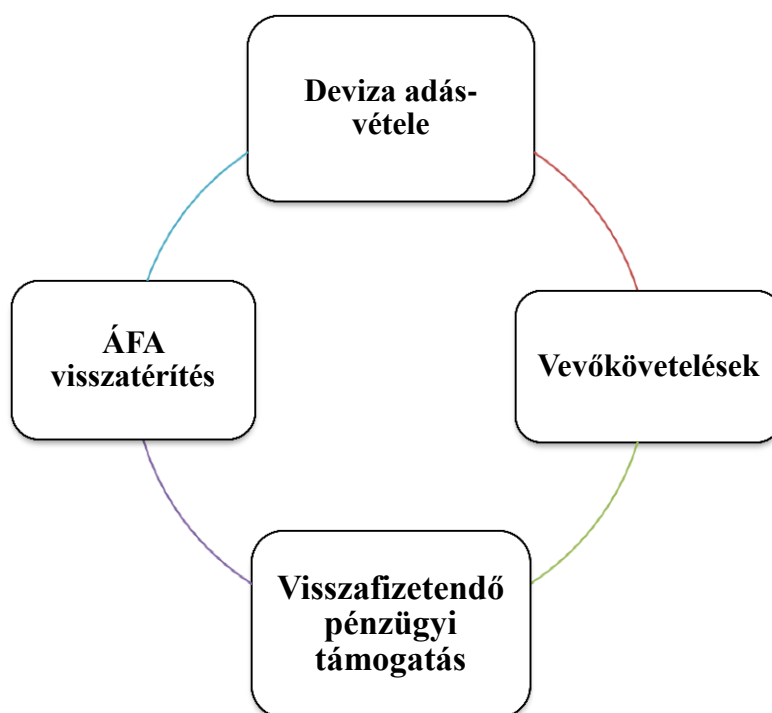
A készpénz nélküli elszámolások elsődleges dokumentuma a fizetési megbízás, amelyet a fizető vagy a szállító fél is kiállíthat. A Társaság különlegessége, hogy az áruk kifizetését a közvetítőkön keresztül intézi az őstermelők felé. Ebben az esetben fontos, hogy a fizetés céljaként az szerepeljen,

hogy a méz felvásárlásáért fizet a vállalkozás, nem konkrétan az áruért. Továbbá, hogy melyik már megkötött szerződés alapján történik az utalás. Ha megtörtént a kifizetés, akkor azt a bank aláírja és lepecsételi.

A Golden Nectar Ukraina Kft. 2021. 01. 04.-én 500 000 hrvnyát utalt a méz felvásárlásáért a közvetítőnek a fizetési megbízás alapján (**J melléklet**). A dokumentumban fel van tüntetve a felek adatai: megnevezés, kódszám, bankszámla szám, a bank neve. Fontos belefoglalni, hogy melyik már megkötött szerződés alapján történik az utalás. Ha megtörtént a kifizetés, akkor azt a bank aláírja és lepecsételi.

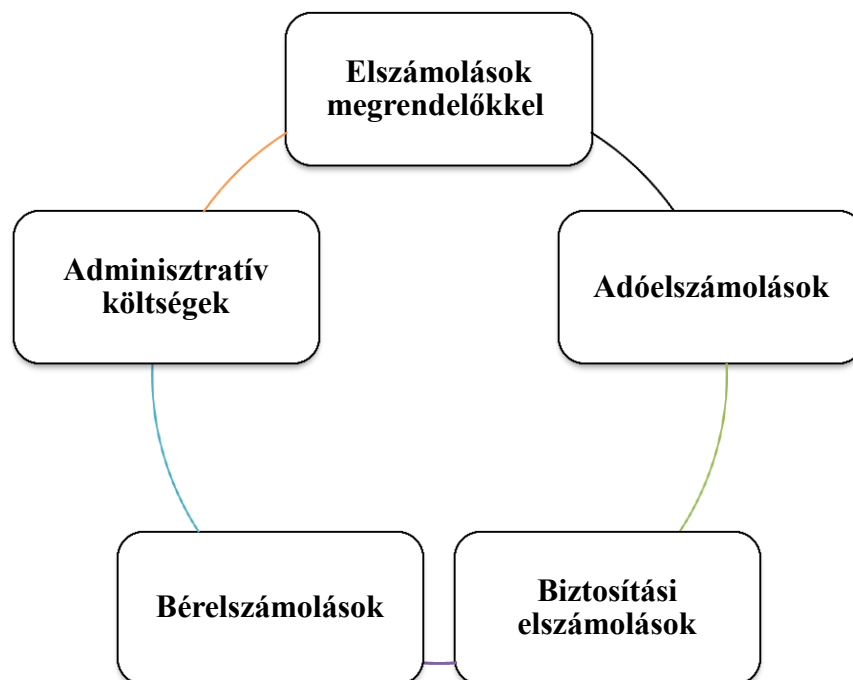
A bankszámláról nemzeti valutában a 311-es számla forgalmáról szóló bizonylat (**H melléklet**) ad naprakész információt. A bizonylat tartalmazza az összegeket nemzeti valutában és devizában is. Az előző évről megmaradt összeg a bankszámlán 359 827,96 hrvnya 2020-ban. Az év végére 1 762 229,09 hrvnya maradványt könyvelhetett el a Golden Nectar Ukraina Kft.

A bizonylat alapján a bankszámla nemzeti valutában lévő pénzforgalma a Golden Nectar Ukraina Kft.-nek a 2.5. ábra szerint tevődik össze.

2.5. ábra. Bankszámla bevétele.

A Társaság bankszámla kiadási részének forgalma ettől sokrétűbb, ezt ábrázolja a 2.6. ábra.

2.6. ábra. Bankszámla kiadásai.

2.3. A Golden Nectar Ukraina Kft. deviza pénzforgalom számvitelének sajátosságai

A külföldi valutát fizetési eszközként használják a rezidensek és a nem rezidensek közötti elszámolások során a kereskedelmi forgalomban. Az ilyen elszámolások eljárását az Ukrajna 1994. szeptember 23-i 185 / 94. számú törvénye határozza meg „A devizában történő elszámolás eljárásáról” (1994. október 5-én lépett hatályba) [28,29].

Ukrajnában a deviza ügyletekkel kapcsolatos gazdasági eseményeket törvényileg szabályozza még a 21 „Az árfolyamváltozások hatása” Nemzeti számviteli standard. A standard 5. bekezdésének értelmében a devizával kapcsolatos ügyleteket eredetileg devizára számolják át a gazdasági esemény napjára meghatározott árfolyam szerint.

A készpénz nélküli elszámolások devizaügyletekkel kapcsolatos tranzakcióit a vállalkozás nemzeti valutában könyveli el a bank dokumentumaiban meghatározott összegben, figyelembe véve a bank által a gazdasági esemény

napjára meghatározott árfolyam szerint, ha ez nem ellentétes az adó- és vámjogszabályokkal.

Az átváltási árfolyam az Ukrán Nemzeti Bank által meghatározott Ukrajna pénznemének és egy másik ország devizaneme közötti átváltási árfolyamot jelenti.

A Társaság szintén rendelkezik deviza folyószámlával, melyet az OTP bankban nyitott. A deviza számláját euró kezelésére használja.

A Golden Nectar Ukraina Kft. a devizával kapcsolatos elszámolások számvitelére a 31 „Bankszámla” számviteli számla egyik alszámláját, azaz a 312 „Folyószámla devizában” használja.

A Társaság a külföldi megrendelőitől erre a számlára kapja az előleget euróban az áruért.

A 312 „Folyószámla devizában” számla forgalmáról szóló bizonylat (**I melléklet**) a Társaság euró jövedelméről, annak hrvnyára való átváltásáról nyújt információt. A bizonylaton jól látszik, hogy ezt az OPT banki számlájára utalják.

A bankoknak azonban lehetőségük van a fizetési megbízásban deviza vagy banki fémek megadásával további információkat nyújtani az ügyfelei számára. [24]

A pénzmozgásról és a transzferről szóló információk könyvelésére a 33 „Egyéb alapok” számlát használják, melynek alszámlái:

- 333 „Készpénz transzfer nemzeti valutában”;
- 334 „Készpénz transzfer devizában”.

A deviza átváltására a 334 „Készpénz transzfer devizában” számlát használják, tranzit számlaként.

A 333 és 334 alszámlák debet oldalán kimutatják a készpénz transzfer növekedését; a kredit oldalon – azok leírását a megfelelő bankszámlára.

2020-ban a Társaság jövedelmét a deviza folyószámlán a következő ügyletekből kapta:

- kifizetések az értékesített mézért - 83 182 705,47 hrvny (2 585 490,00 euró);
- valamint valuta adás-vételéből származó jövedelem – 125 555,71 hrvny.

Kiadásként pedig a következő ügyleteket könyvelhették el az év során a Társaság tevékenységéből származóan:

- valuta adás-vételére szánt pénzeszközök – 83 012 879,06 hrivnya (2 582 282,75 euró)
- banki szolgáltatás adminisztratív költségei – 102 428,48 hrivnya (3 207,25 euró)
- árfolyam-különbözetből származó veszteségek – 192 953,64 hrivnya.

A bizonylat szerint a Társaságnak a deviza folyószámláján lévő debet forgalma az év során 2 585 490,00 euró volt, amely 83 308 261,18 hrivnyának felel meg. A kredit forgalma pedig szintén ugyanennyi. Az év elején és végén nincs maradéka ennek a számlának.

A deviza transzfer a mérleg monetáris tétele. Ennek következtében meg kell határozni az árfolyam-különbségeket a mérleg fordulónapján és az üzleti tranzakció időpontjára szintén.

A deviza adás-vétele során a Golden Nectar Ukraina Kft.-nek felmerülhetnek árfolyam-különbözettel kapcsolatos nyereségek vagy veszteségek. Az ezzel kapcsolatos nyereséget és veszteséget a számvitelben a 2.5. számú táblázat alapján mutatják ki, a 2020.évi adatok alapján.

2.5. sz. táblázat

Árfolyam-különbözet kimutatása a számvitelben

Nº	Gazdasági esemény	D	K	Összeg, hrivnya
1.	Árfolyamkülönbségből származó jövedelem	312	714	125 555,71
2.	Árfolyamkülönbségből származó költségek leírása	945	312	192 953,64

Forrás: saját szerkesztés az I melléklet alapján.

A Golden Nectar Ukraina Kft. a 25 „Egyszerűsített pénzügyi beszámoló” Nemzeti számviteli standard szerint készíti el és adja le a pénzügyi beszámolóit. Ennek értelmében nem kötelező a Mérleghez és az Eredmény kimutatáshoz csatolnia a Cash flow kimutatást is [23].

Ukrajna törvényei szerint a Cash flow kimutatást 2 módszer szerint lehet kitölteni és benyújtani a megfelelő hivatalokba:

1. közvetett módszer;
2. közvetlen módszer.

Azok a vállalatok, akiknek kötelező leadni ezt a beszámolót, önállóan dönthetik el, hogy melyik módszer szerint teszik meg.

Általában a pénzeszközöket a pénzügyi beszámolóknak a 2.6. számú táblázat szerint mutatják ki.

2.6.sz. táblázat

A pénzeszközök kimutatása a beszámolóknak

A számla kódja és megnevezése	A pénzügyi beszámoló formái		
	A forma megnevezése	A sor megnevezése	A sor kódja
30 „Készpénz”	Mérleg	Pénzeszközök és azok ekvivalensei	1165
	Beszámoló a pénzmozgásról	Pénzeszközök maradványa az év elején Pénzeszköz maradványa az év végén	3405 3415
31 „Bankszámla”	Mellékletek az éves pénzügyi beszámolóhoz	Pénztár	640
		Folyószámla a bankban	650
		Egyéb bankszámlák (akkreditívák, csekkönyvek)	660
		Pénzeszközök átutalásban	670
		Pénzeszközök ekvivalensei	680

Forrás: saját szerkesztés.

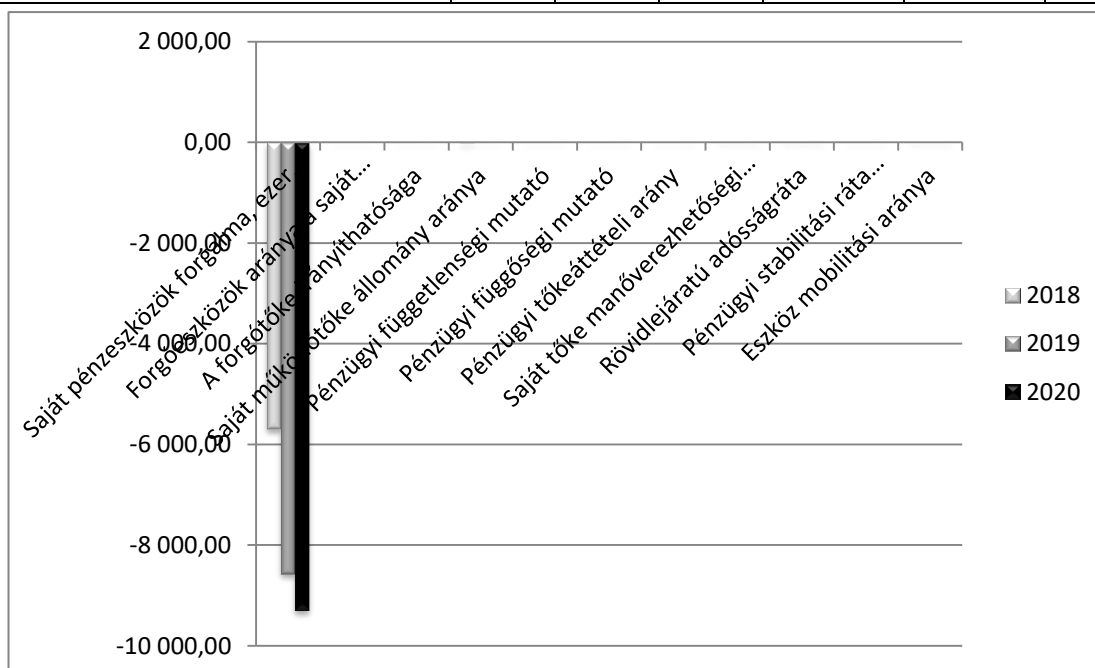
Az analitikus könyvelést a 31. számlán a bankszámlakivonat szerint kell elvégezni, ha a vállalkozás használ analitikus elszámolási számlákat. Más esetben, ha szükséges, a bankszámlakivonat tartalmazza az összes elemző számla részleteit külön-külön.

A Golden Nectar Ukraina Kft. pénzügyi stabilitásának dinamikáját vizsgáltam 2018-2020 között. Az eredményeket a 2.7. számú táblázat foglalja össze és a 2.9. ábra szemlélteti.

2.7. táblázat

A Golden Nectar Ukraina Kft. pénzügyi stabilitásának dinamikája 2018-2020 között

Mutatók	Évek			Abszolút növekedés (eltérés), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Saját pénzeszközök forgalma, ezer hrn.	-5 678,6	-8 556,7	-9 288,6	-2 878,1	-731,9	-3 610
Forgóeszközök aránya a saját tőkével	-1,23	-0,75	-0,46	0,48	0,29	0,77
A forgótőke irányíthatósága	-0,3	-0,04	-0,2	0,26	-0,16	0,1
Saját működőtőke állomány aránya	-17,74	-1,24	-0,92	16,5	0,32	16,82
Pénzügyi függetlenségi mutató	-0,27	-0,4	-0,3	-0,13	0,1	-0,03
Pénzügyi függőségi mutató	-3,71	-2,5	-3,32	1,21	-0,82	0,39
Pénzügyi tőkeáttételi arány	-4,71	-3,5	-4,32	1,21	-0,82	0,39
Saját tőke manőverezhetőségi aránya	2,6	1,5	1,36	-1,1	-0,14	-1,24
Rövidlejáratú adósságráta	1	1	1	0	0	0
Pénzügyi stabilitási ráta (befektetési fedezet)	-0,27	-0,4	-0,3	-0,13	0,1	-0,03
Eszköz mobilitási aránya	1,32	3,97	8,35	2,65	4,38	7,03

2.7. ábra. A Golden Nectar Ukraina Kft. pénzügyi stabilitásának dinamikája.

III. FEJEZET. A PÉNZFORGALOM ELEMZÉSÉNEK MÓDSZEREI A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERBEN

3.1.A pénzforgalom mérési módszerei és a faktoranalízis

A vállalkozások és azok strukturális egységeinek normális gazdasági működésének egyik fő feltétele a pénzeszközök biztosítása, amelyet a pénzforgalom elemzésével lehet megbecsülni.

Az elemzés a pénzforgalom menedzsment fontos eleme, amely minőségi információfeldolgozást biztosít a további operatív és stratégiai menedzsment döntésekhez, a cash flow előrejelzéséhez és tervezéséhez [10, 209.o.].

A pénzforgalomi elemzés elméleti alapjainak kidolgozásához, módszertanának fejlesztéséhez a vállalkozásoknak világosan meg kell határozniuk a cash flow elemzés fő szakaszait, amelyek a kutatások fő témái lesznek [25,127.o.].

Az elemzés hatékonysága befolyásolja a teljesítmény visszamenőleges vizsgálatát, a hatékony irányítási és vezetői döntések végrehajtását, valamint a jövőbeli fejlődés tervezését [11, 123.o.].

Ennek alapján elmondható, hogy a pénzforgalom elemzése a gazdálkodó pénzügyi és gazdasági tevékenységét biztosító pénzforgalom hatékony kezelésének szükséges feltétele. Egy ilyen elemzés elvégzése lehetővé teszi a vállalkozás biztonságának mértékének felmérését, a források be- és kiáramlásának forrásainak meghatározását, nevezetesen a vállalkozás fizetőképességének meghatározását.

A pénzforgalom elemzésének fő célja:

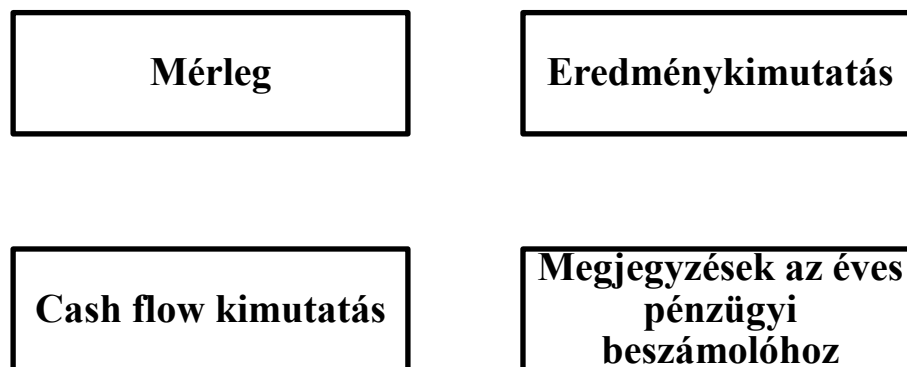
- meghatározza a vállalkozás megfelelő működéséhez szükséges pénzeszközök megfelelőségének szintjét;
- meghatározza az operatív, befektetési és pénzügyi tevékenységek során történő felhasználásuk hatékonyságát és intenzitását;
- a tényezők tanulmányozása és a pénzeszközök be- és kiáramlásának mennyiségi és időbeli egyensúlyának és szinkronizálásának előrejelzése a vállalkozás jelenlegi és jövőbeli fizetőképességének biztosítása érdekében [13].

A vállalkozások pénzforgalmának menedzsment rendszere a következő szakaszokat tartalmazza:

- készpénz könyvelés;
- pénzügyi elemzés;
- pénzforgalom tervezés;
- pénzforgalom ellenőrző rendszer;
- kezelési intézkedések megtétele a cash flow optimalizálása érdekében;
- a pénz be- és kiáramlásának előrejelzése [27].

A gazdálkodó egység pénzforgalmának elemzése a mutatórendszer tanulmányozásának folyamatát, azok kialakulását a vállalkozásban, a főbb trendek és minták azonosítását annak érdekében, hogy meghatározza a gazdálkodás további fejlődéséhez szükséges pénzeszközöket [12, 233.o.].

A vállalkozás pénzforgalmának elemzése a pénzügyi kimutatások felhasználásán alapul. A 3.1. ábrán találhatóak az elemzés forrásául szolgáló dokumentumok.

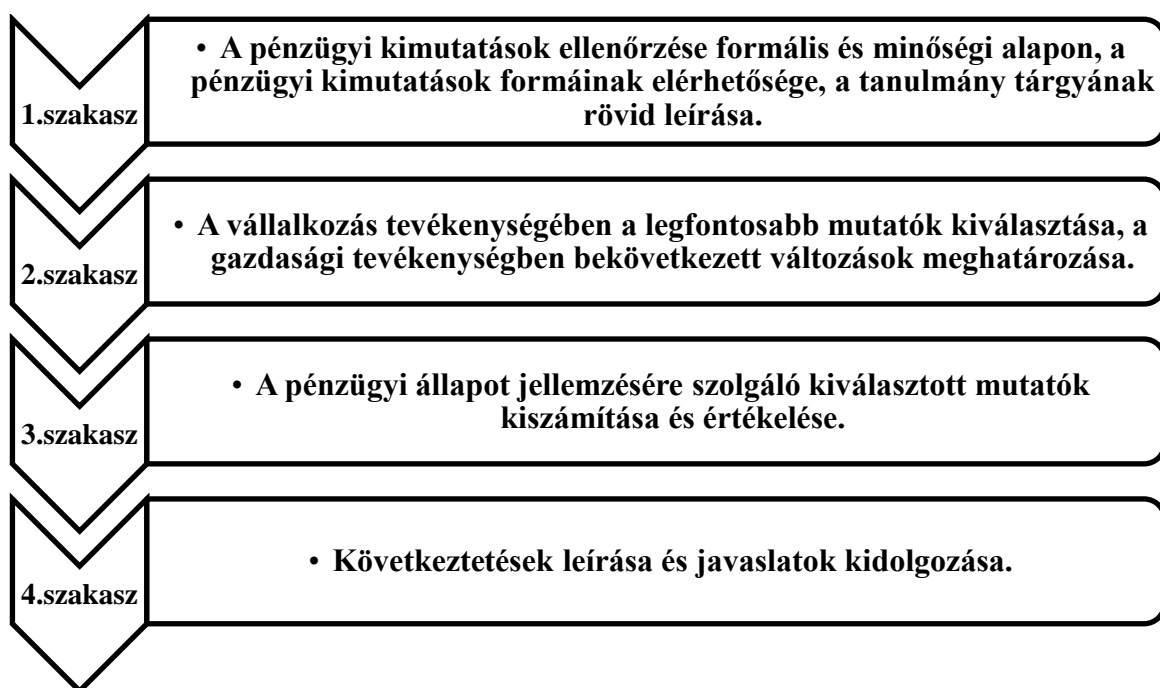
3.1. ábra. A pénzforgalom elemzéséhez szükséges dokumentumok

A pénzforgalmi kimutatás a pénzügyi beszámolók szerves része, közvetlenül vagy közvetetten mutatja be a vállalkozás pénzügyi bevételeit a fő források szerinti besorolással és a pénzügyi kiadásokat az időszakra nézve a fő felhasználási területei szerinti besorolással tevékenység típusa szerint (**működési, befektetési, pénzügyi**); továbbá tükrözi a gazdálkodás minőségi erőforrásait, további információkat tartalmaz a vállalkozás pénzügyi helyzetéről, amelyek más beszámolási forrásokból nem szerezhetők be.

A pénzügyi kimutatások egységessége és megbízhatósága befolyásolja a vezetői döntések hatékonyságát, különös tekintettel a pénzforgalom kezelésére nézve. Külső felhasználók számára ez a beszámoló azért fontos, mert információforrás a vállalat likviditásáról, fizetőképességéről, pénzügyi rugalmasságáról, amellyel együttműködnek vagy a jövőben működni fognak. Célszerű megkezdni a pénzforgalom elemzését, a célok és az információs bázis alapján. Ehhez használják a vállalat pénzforgalmának gyors elemzését és mélyreható átfogó elemzését.

A pénzforgalom expressz elemzése tipikus jellemzők azonosításán alapul, amelyek lehetővé teszik azon folyamatok jellegének gyors és pontos meghatározását anélkül, hogy mélyreható, további időt és erőforrásokat igénylő kutatásokat végeznének. Az expressz elemzés egy mélyreható átfogó tanulmány, amely elemzési mutatók széles skáláját vizsgálja. [12, 233-234.o.]

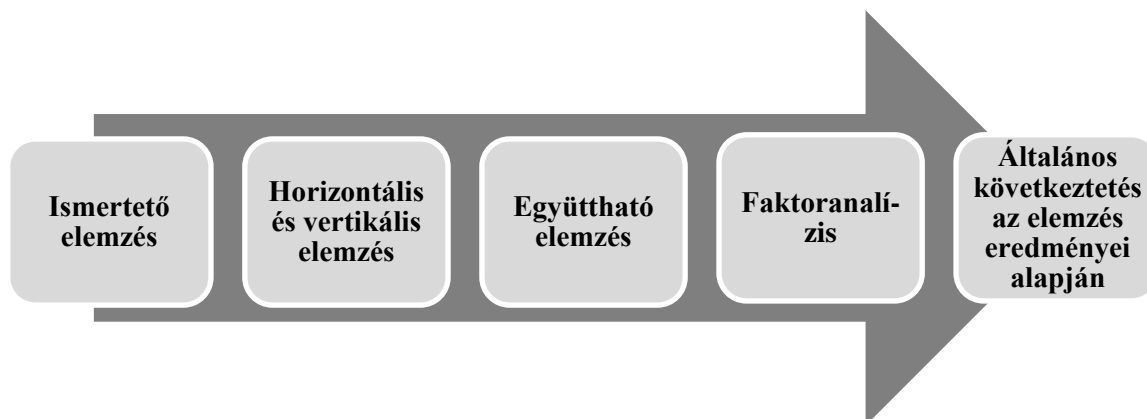
Az expressz elemzést a pénzügyi kimutatások szerint végzik, a külső felhasználókra összpontosítva, és négy szakaszból áll. A 3.2. ábrán látható az elemzés szakaszai.

3.2. ábra. Az expressz elemzés szakaszai.

A modern körülmények között végzett átfogó elemzés az üzleti élet minden körülményének, annak minden felének, szegmensének és részlegének összekapcsolt vizsgálatára összpontosul. Elősegítenie kell az új vezetői döntések kidolgozását, azokat gazdaságilag meg kell indokolnia, és az operatív, taktikai és stratégiai tervezés alapjául kell szolgálnia

A komplex pénzügyi elemzés 5 szakaszból áll, és a 3.3. ábra foglalja magába.

3.3. ábra. Komplex pénzügyi elemzés szakaszai.

A pénzforgalom elemzés módszere a következőket foglalja magába:

- horizontális pénzügyi elemzés;
- vertikális pénzügyi elemzés;
- összehasonlító pénzügyi elemzés;
- a pénzügyi mutatók elemzése;
- integrált pénzügyi elemzés [12, 234.o.].

A horizontális és vertikális elemzés eredményei alapul szolgálnak a nettó pénzforgalom kialakulásának alapvető (faktor) elemzéséhez [13].

Azonban a pénzügyi elemzés továbbá magába foglalja a következő felsorolt elemeket:

1. Statisztikai elemzés, amely tartalmazza:

- a strukturális egységek pénzforgalmának teljes összegben való részarányának jellemzésére használható százalékos arány, a cash flow dinamika szintje;

- grafikus módszer, amely fontos szerepet játszik a cash flow vizuális, operatív, átfogó értékelésében;
 - korrelációs együtthatók a megbecsüléshez, a szinkronizálás, az egységesség, az egyensúly, a cash flow kockázatok.
2. A mérleg módszerrel határozzák meg az év végi készpénz meglétét.
 3. Az elemzési módszer és a forгатókönyvek feldolgozása lehetővé teszi a vállalkozás pénzforgalmának irányítási rendszerének többváltozós szituációs elemzését a helyzet kialakulásának valószínű változatainak előrejelzéséhez.
 4. A többtényezős elemzés módszereit használják a pénzáramok előrejelzésére, kezelésük hatékonyságának meghatározására.
 5. Faktorelemzéssel meghatározták bizonyos tényezők hatását a teljesítménymutatóra [12, 235.o.].

A Golden Nectar Ukraina Kft. eszközváltozásának elemzése a 3.1. számú táblázatban látható.

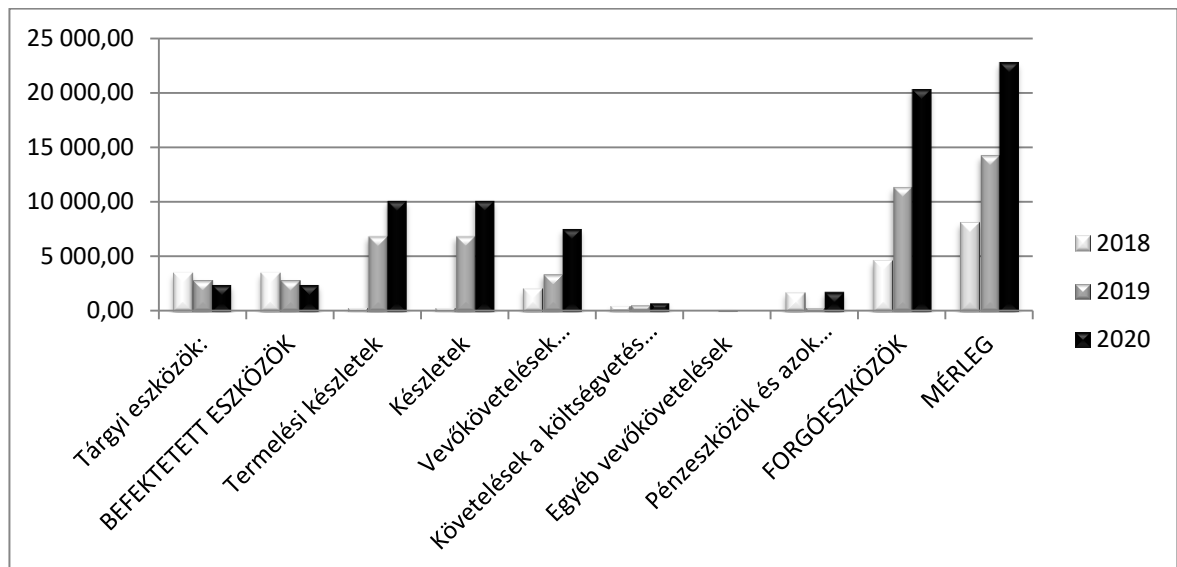
3.1. sz. táblázat

A Golden Nectar Ukraina Kft. eszközeinek dinamikája 2018-2020 között, ezer hrn.

Mutatók	Évek			Abszolút növekedés (eltérés) +,-		Relatív növekedés (eltérés), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Tárgyi eszközök:	3 497,1	2 862,6	2 435,5	-634,5	-427,1	-18,14	-14,92	-30,36
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	3 497,1	2 862,6	2 435,5	-634,5	-427,1	-18,14	-14,92	-30,36
Termelési készletek	320,1	6 875,9	10 145,7	6 555,8	3 269,8	2 048,05	47,55	3 069,54
Készletek	320,1	6 875,9	10 145,7	6 555,8	3 269,8	2 048,05	47,55	3 069,54
Vevőkövetelések termékekért, munkáért, szolgáltatásokért	2 059	3 388,3	7 573	1 329,3	4 184,7	64,56	123,5	267,8
Követelések a költségvetés felé	505,3	604,7	803	99,4	198,3	19,67	32,79	58,92
Egyéb vevőkövetelések	0	120	0	120	-120	-	-100	-

Pénzeszközök és azok ekvivalensei	1 719	365,1	1 812,8	-1 353,9	1 447,7	-78,76	396,52	5,46
FORGÓESZKÖZÖK	4 603,4	11 354	20 334,5	6 750,6	8 980,5	146,64	79,1	341,73
MÉRLEG	8 100,5	14 216,6	22 770	6 116,1	8 553,4	75,5	60,16	181,09

Forrás: saját szerkesztés a C, D, E melléklet alapján.

3.4.ábra. A Golden Nectar Ukraina Kft. eszközeinek dinamikája.

A tárgyi eszközök értéke 2018-ban volt a legtöbb, utána fokozatosan csökkent. 2018 és 2020 között a csökkenés 30,36% volt. A tárgyi eszközök értéke megegyezik a befektetett eszközök értékével mindhárom évben.

A készletek értéke 2018-ban csupán 320,1 ezer hrvnya volt, 2020-ra jelentős növekedés után 10 145,76 ezer hrvnya lett. Ez közel 3 069,54% növekedés.

A vevőkövetelések szintén megugrottak 2020-ban. 2019-ben 1 329,3 hrvnyával növekedett 2018-hoz képest, ez 65,56% növekedés. Ez a mutató tovább növekedett 4 184,7 hrvnyával 2020-ra, amely 267,8% növekedés.

A költségvetés felé való kötelezettségek értéke 2018-ban 505,3 ezer hrvnya volt. 2019-ben növekedett 99,4 ezer hrvnyával, amely 19,67% növekedés. 2020-ra az előző évhez képest szintén megugrott 198,3 ezer hrvnyával, amely 58,92% növekedés.

Egyéb vevőkövetelései a Társaságnak 2018 és 2020-ban nem volt, csak 2019-ben 120 ezer hrvnya értékben.

A pénzeszközök és azok ekvivalenseinek értéke 2020-ban volt a legnagyobb. 2018-ban 1 719 ezer hrvnya volt, ez csökkent 2019-re 78,76%-val. Ehhez képest 2020-ra növekedett 1 447 ezer hrvnyával. 2018 és 2020 között az eltérés 5,46% növekedés.

A forgóeszközök értéke 2020-ban volt a legmagasabb: 20 334,5 ezer hrvnya. 2018-ban 4 603,4 ezer hrvnya volt, 2019-re 146,64%-val növekedett. 2020 és 2018 között a változás 341,73% növekedés.

A mérleg értéke 8 100,5 ezer hrvnya volt 2018-ban. 2019-re növekedett 6 116,1 ezer hrvnyával. 2020-ra tovább növekedett 60,16%-val.

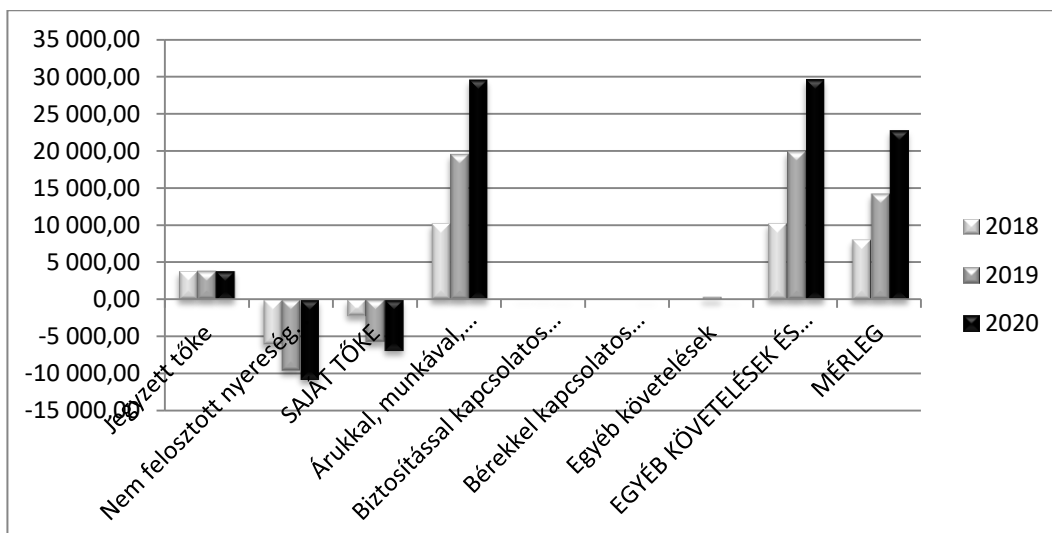
A 3.2. számú táblázat a Golden Nectar Ukraina Kft. finanszírozási forrásának változása található 2018-2020 között.

3.2. sz. táblázat

A Golden Nectar Ukraina Kft. finanszírozási forrásainak dinamikája 2018-2020 között, ezer hrn.

Mutatók	Évek			Abszolút növekedés (eltérés), +,-		Relatív növekedés (eltérés), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Jegyzett tőke	3 843,6	3 843,6	3 843,6	0	0	0	0	0
Nem felosztott nyereség (nem lefedett veszteség)	-6 025,1	-9 537,7	-10 696,7	-3 512,6	-1 159	58,3	12,15	77,54
SAJÁT TŐKE	-2 181,5	-5 694,1	-6 853,1	-3 512,6	-1 159	161,02	20,35	214,15
Árukkal, munkával, szolgáltatásokkal kapcsolatos követelések	10 268,4	19 535,4	29 571,3	9 267	10 035,9	90,25	51,37	187,98
Biztosítással kapcsolatos követelések	13,6	5,4	47,7	-8,2	42,3	-60,29	783,33	250,74
Bérekkel kapcsolatos követelések	0	0	1,4	0	1,4	-	-	-
Egyéb követelések	0	369,9	2,7	369,9	-367,2	-	-99,27	-
EGYÉB KÖVETELÉSEK ÉS BIZTOSÍTÉKOK	10 282	19 910,7	29 623,1	9 628,7	9 712,4	93,65	48,78	188,11
MÉRLEG	8 100,5	14 216,6	22 770	6 116,1	8 553,4	75,5	60,16	181,09

Forrás: saját szerkesztés a C, D, E melléklet alapján.

3.5. ábra. A Golden Nectar Ukraina Kft. finanszírozási forrásainak dinamikája

A jegyzett tőke értéke 2018-2020 között nem változott.

A nem lefedett veszteség évről-évre növekedett. 2018-ban 6023,1 ezer hrvnya volt. 2019-re ez tovább növekedett 58,3%-val. 2020-ra pedig 12,15% növekedés volt. 2018-hoz képest 2020-ban a 77,54%-val nőtt a veszteség.

A saját tőkének mindhárom évben negatív eredménye volt.

Az árukkal kapcsolatos kötelezettségek 2020-ban volt a legmagasabb. 2019-ben 90,25% növekedés történt az előző évhez képest. 2020-ra további 10 035,9 ezer hrvnyával növekedett a mutató.

A biztosítással kapcsolatos kötelezettségek 2018-bán 13,6 ezer hrvnya volt. 2019-ben csökkent 60,29%-val, így 5,4 ezer hrvnya lett. 2020-ban szinten növekedett 783,33%-val.

A fizetéssel kapcsolatos kötelezettség mutatója 2018 és 2019 között 0 volt, 2020-ban 1,4 ezer hrvnya.

Az egyéb kötelezettségek értéke 0 volt 2018-ban. 2019-ben 369,9 ezer hrvnya. A mutató 2020-ban jelentős 99,7% csökkenés volt.

A rövidelejáratú kötelezettségek 2018-ban 10 282 ezer hrvnya volt, mely a további években tovább növekedtek. 2019-ben 93,65%-val növekedett. 2020-ra pedig 48,78%-val növekedett az előző évhez képest.

A pozitív, negatív és nettó pénzforgalom kialakulási tényezőinek tanulmányozásához *közvetlen* és *közvetett* módszereket szoktak alkalmazni.

A *közvetlen* módszer olyan adatok megszerzésére irányul, amelyek a gazdálkodó bruttó és nettó pénzforgalmát egyaránt jellemzik a beszámolási időszakban. E módszer alkalmazásával közvetlenül használja a számviteli és pénzforgalom kimutatás adatait, amelyek a bevételeik és kiadásaik minden típusát jellemzik. A pénzforgalom közvetlen és közvetett módszerrel történő kiszámításának eredményei közötti különbség csak a működési tevékenységekre vonatkozik.

A közvetlen módszer egyik előnye, hogy ábrázolja a bevételek és kiadások teljes összegét, és azokra a tételekre összpontosít, amelyek a legnagyobb be- és kiáramlást generálják. Ez a módszer azonban nem fedi fel a pénzügyi eredmény nagysága és az alapok változásának nagysága közötti kapcsolatot, különösen nem mutatja meg, miért van olyan helyzet, amikor egy nyereséges vállalkozás fizetéseképtelen.

A működési tevékenységből származó nettó pénzforgalom változásának tényezőit, közvetlen módszerrel számolva, a 3.3. számú táblázat tartalmazza.

3.3. sz.táblázat

Működési tevékenységből származó pénzforgalom változásának tényezői

Pozitív pénzforgalom	Negatív pénzforgalom
Termékek és szolgáltatások értékesítéséből származó jövedelem	A vásárolt áruk kifizetése
Vevőktől és megrendelőktől kapott előlegek	Az alkalmazottak felszámolt bére és a szociális járulék kifizetése
Követelések behajtása	A felszámolt adók és díjak kifizetése
A működési tevékenység egyéb jövedelme	Állami költségvetésen kívüli alapok levonásai
	Rövidlejáratú pénzügyi letétek
	A hitelek kamatának kifizetése
	Egyéb kifizetések

Forrás: [13].

A közvetett módszer analitikai szempontból a leghatékonyabb, hiszen lehetővé teszi a pénzügyi eredmények és a szabad készpénzegyenleg közötti eltérések okainak magyarázatát. A nettó pénzforgalom közvetett módszerrel

történő kiszámítását a nettó jövedelem megfelelő kiszámításával végzik a készletek, a követelések, a szállítói kötelezettségek, a rövid távú pénzügyi befektetések és a folyó tevékenységekhez kapcsolódó egyéb eszközök változásainak összegében. A cash flow közvetett módszerrel történő kiszámításához és elemzéséhez szükséges információforrások a mérleg és az eredménykimutatás. Ennek értelmében a közvetett módszer egyértelműen megmutatja a nettó pénzügyi eredmény és a vállalkozás nettó cash-flow közötti különbséget [13].

Ennek eredményeként meg lehet határozni azokat a tényezőket, amelyek növelik és csökkentik a működési tevékenységből származó nettó pénzforgalmat. Ezeket a tényezőket foglalja magába a 3.4. sz. táblázat.

3.4. sz. táblázat

Tényezők, melyek befolyásolják a működési tevékenység nettó pénzforgalmát

Tényezők, melyek növelik a nettó pénzforgalmat	Tényezők, melyek csökkentik a nettó pénzforgalmat
A tiszta nyereség növekedése vagy a veszteség csökkenése	A tiszta nyereség csökkenése vagy a veszteség növekedése
A tárgyi eszközök és az immateriális javak amortizációs összegének növekedése	A tárgyi eszközök és az immateriális javak amortizációs összegének csökkenése
A vevőkövetelések csökkenése	A vevőkövetelések növekedése
A kapott készletek ÁFA csökkenése	A kapott készletek ÁFA növekedése
A rövidelejáratú pénzügyi kötelezettségek egyenlegének növekedése	A rövidelejáratú pénzügyi kötelezettségek egyenlegének csökkenése
Jövőbeni kiadások és kifizetések tartalékainak növekedése	Jövőbeni kiadások és kifizetések tartalékainak csökkenése
Kapott jövőbeni jövedelmek növekedése	Kapott jövőbeni jövedelmek csökkenése

Forrás: [13].

A befektetési tevékenységből származó nettó pénzforgalmat befolyásoló tényezőket a 3.3. számú táblázat tartalmazza.

3.5. sz. táblázat

A befektetési tevékenységből származó pénzforgalmat befolyásoló tényezők

Tényezők, melyek növelik a nettó pénzforgalmat	Tényezők, melyek csökkentik a nettó pénzforgalmat
Tárgyi eszközök értékesítéséből származó jövedelem növekedése	Tárgyi eszközök értékesítéséből származó jövedelem csökkenése
Immateriális javak értékesítéséből származó	Immateriális javak értékesítéséből származó

jövedelem növekedése	jövedelem csökkenése
Hosszúlejáratú pénzügyi aktívák értékesítéséből származó jövedelem növekedése	Hosszúlejáratú pénzügyi aktívák értékesítéséből származó jövedelem csökkenése
Korábban felvásárolt részvények értékesítéséből származó jövedelem növekedése	Korábban felvásárolt részvények értékesítéséből származó jövedelem csökkenése
A hosszúlejáratú értékpapírok után kapott kamat és osztalék összegének növekedése	A hosszúlejáratú értékpapírok után kapott kamat és osztalék összegének csökkenése
Egyéb bevételek növekedése	Egyéb bevételek csökkenése
Tárgyi eszközök beszerzésébe történő befektetések csökkenése	Tárgyi eszközök beszerzésébe történő befektetések növekedése
Immateriális javak beszerzésébe történő befektetések csökkentése	Immateriális javak beszerzésébe történő befektetések növekedése
Tőkebefektetések csökkentése	Tőkebefektetések növekedése
Hosszúlejáratú pénzügyi aktívák beszerzésébe történő befektetések csökkentése	Hosszúlejáratú pénzügyi aktívák beszerzésébe történő befektetések növekedése
Korábban felvásárolt részvények összegének csökkentése	Korábban felvásárolt részvények összegének növekedése
Egyéb kiadások csökkentése	Egyéb tőkebefektetési kiadások növekedése

Forrás: [13].

A pénzügyi tevékenységből származó pénzforgalom a külső finanszírozásból származó pénzeszközök be- és kiáramlását tükrözi. Az ezt befolyásoló tényezők összessége a 3.5. számú táblázat tartalmazza.

3.5.sz. táblázat

A pénzügyi tevékenységből származó pénzforgalmat befolyásoló tényezők

Tényezők, melyek növelik a nettó pénzforgalmat	Tényezők, melyek csökkentik a nettó pénzforgalmat
Hosszúlejáratú hitelek és kölcsönök növekedése	Hosszúlejáratú hitelek és kölcsönök csökkenése
Rövidlejáratú hitelek és kölcsönök növekedése	Rövidlejáratú hitelek és kölcsönök csökkenése
Célffinanszírozás és bevételek növekedése	Célffinanszírozás és bevételek csökkenése
Kapott osztalék és rövidlejáratú pénzügyi befektetések kamatának növekedése	Kapott osztalék és rövidlejáratú pénzügyi befektetések kamatának csökkenése
Kibocsátott részvények jövedelmének növekedése	Kibocsátott részvények jövedelmének csökkenése
Egyéb bevételek növekedése	Egyéb bevételek csökkenése
Hosszúlejáratú hitelek és kölcsönök kifizetésének csökkentése	Hosszúlejáratú hitelek és kölcsönök kifizetésének növekedése
Rövidlejáratú hitelek és kölcsönök kifizetésének csökkentése	Rövidlejáratú hitelek és kölcsönök kifizetésének növekedése
A részvényesek osztalékának kifizetésének csökkentése	A részvényesek osztalékának kifizetésének növekedése
Egyéb kiadások csökkentése	Egyéb kiadások növekedése

Forrás: [13].

A pénzforgalom elemzését célszerű a készpénz maradványok és a nettó pénzforgalom dinamikájának általános felmérésével kezdeni néhány évre levetítve, amely lehetővé teszi a változás trendjeinek és mintáinak, valamint az abszolút likviditás szintjének felmérését. Azonban ezeket a mutatókat ki kell egészíteni az adózás előtti nyereséggel, amely segít tisztán látni a mutatók közötti kapcsolatot. Ezeket az összefüggéseket a 3.6. számú táblázat mutatja.

3.6.sz. táblázat

A mutatók likviditási szintje

Nº	Mutatók	A mérleg sor kódja	Likviditási szint
1.	Pénzeszközök és azok ekvivalensei	1160, 1165	erős likviditású
2.	Készpénz a számlán	1130, 1130, 1155, 1190	közepes likviditású
3.	Készletek és kiadások	1100, 1170	alacsony likviditású
4.	Összesen a forgóeszközök	1195	-

Forrás: [12, 236.o.].

A forgótőke szerkezete tükrözi a vállalkozás pénzügyi helyzetét a beszámolási időszakra nézve, és értékeli a kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági munka szintjét [12, 236.o.].

A nettó pénzforgalom növekedési ütemét összehasonlítják a vállalati eszközök növekedési ütemével és a termelés növekedési ütemével. A vállalkozás normális működéséhez, pénzügyi stabilitásának és fizetőképességének növeléséhez szükséges, hogy az értékesítés növekedési üteme nagyobb legyen, mint az eszközök növekedési üteme, és a nettó cash flow növekedési üteme meghaladja az értékesítés növekedési ütemét [13].

3.2. A vállalkozás fizetőképességének biztosítása a pénzforgalom optimalizálásával

A jelenlegi bizonytalan gazdasági helyzet a gazdasági egységek fejlődési lehetőségét jelentősen befolyásolja. Ezért is fontos az optimális pénzügyi biztonság szempontjából megalapozott döntések, amelynek során figyelemmel kell kísérni a működési stabilitást és a fő célokat. Figyelembe kell venni azt, hogy a vállalkozások pénzügyi biztonságának egyik fő mutatója a fizetőképesség. Szükség van azon alapvető feltételek azonosítására és jellemzésére, amelyek lehetővé teszik

a pénzügyi források kész fizetési eszközökké történő átalakítását az optimális fenntarthatóság érdekében.

Nyilvánvaló, hogy mindegyik vállalkozás hatékonysága elsősorban a tervek megvalósításának gyorsaságától és minőségétől függ. A magas szintű megvalósítás szükségessége rövid- és hosszú távon biztosítja a vállalkozás pénzügyi és gazdasági tevékenységének normális ritmusát.

A fizetőképesség a vállalkozás azon képességének tekintik, hogy teljesíteni tudja a kötelezettségeit. Ezzel összefüggésben megállapítják, hogy a pénzügyi stabilitás a fizetőképesség előfeltétele.

A fizetőképességet úgy határozzák meg, mint a vállalkozás azon képességét, hogy visszafizesse a jelenlegi- és a folyó kötelezettségeit [14, 117.o.].

A fizetőképesség időbeli biztosítása olyan folyamat, amely a vállalkozás pénzügyi helyzetének erősítésével jár együtt, és stabilitása a termelés és a gazdasági rendszer eredményeitől függ [15, 301.o.].

A fizetőképességet egyesek a kötelezettségek visszafizetésének képességeként fogják fel. Feltételét úgy határozzák meg, hogy a vállalkozásoknak állnak-e rendelkezésre olyan eszközei, amelyek különböző likviditásúak. Ennek értelmében kijelenthető, hogy a fizetőképesség biztosításának szükséges feltétele a vállalkozások eszközeinek megléte és magas likviditása.

A likviditás szintje attól függ, hogy mennyire lehetséges az eszközöket pénzeszközzé tenni. A likviditás mértéke a beszámolási időszak hosszából határozható meg, amelyben az átalakítást tervezik. Ennek értelmében minél kevesebb időbe telik bizonyos eszköz értékesítése, annál magasabb annak likviditási szintje. Ebben az összefüggésben a likviditást figyelembe kell venni, hogy mennyi időbe telik az eszközök értékesítése és mennyit fognak nyerni egy ilyen eladás eredményeként [15, 301.o.].

Az eszközök likviditásának meghatározásakor a vállalatok mérlegét kell elemezni. A pénzügyi beszámolók feltárják a vállalkozások adókötelezettségi fedezeti mértékét fizetési eszközzel. Ezek készpénzzé alakítás időtartama megegyezik a fizetési kötelezettségek lejáratával.

A vállalkozások abszolút fizetőképességének érdekében a következő egyenletnek kell igaznak lenni, vagy legalább kettőnek teljesülnie kell:

$$A1 > P1, A2 > P2, A3 > P3, A4 < P4.$$

A vizsgált vállalat, vagyis a Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság esetében a következő helyzet áll fent a 2020-as évre nézve:

$$A1 > P1, A2 > P2, A3 < P3.$$

A szabálynak megfelelően két feltétel teljesült, így a Társaság likvidnek mondható.

Ha egyik feltétel sem teljesül, a mérleg nem likvid, vagyis a vállalatnak nincs elegendő magas likviditású forrása a sürgős kötelezettségek visszafizetéséhez, ami viszont a pénzügyi biztonság szintjén is megmutatkozik.

A forgóeszközök típusától függően a vállalat fizetőképességének három szintje van:

1. **monetáris fizetőképesség**, amelyet az abszolút fizetőképességi együttható jellemez, amely meghatározza az azonnali fizetőképességet és jelzi, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek mely részét tudja a társaság azonnal visszafizetni rendkívül likvid forgóeszközökkel. Ezen kívül ez a mutató a legszigorúbb kritérium a fizetőképesség értékelése során. Ennek az aránynak a normatív értékének $> 0,2$ -nek kell lennie, ami azt jelenti, hogy a vállalat pénzügyileg fizetőképes, és a rendkívül likvid forgóeszközök legalább 20% -kal fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket;
2. **becsült fizetőképesség vagy a köztes fizetőképességi ráta** - meghatározza a vállalkozás potenciális fizetőképességét, figyelembe véve a jövőbeni vevőköveteléseket. A mutató azt mutatja, hogy a vállalat jelenlegi kötelezettségeinek mekkora része fizethető vissza magas és közepes likvid eszközökből. Az arány lehetővé teszi a vállalkozás fizetőképességének szintjének meghatározását a beszámolási időszakra vonatkozóan, amely megegyezik a rövidlejáratú követelések egy

forgalmának átlagos időtartamával, teljes és időben történő visszafizetés mellett, amelynek értékének 0,7–0,8 tartományban kell lennie;

3. **a vagyon fizetőképessége vagy a teljes fizetőképességi mutató** - a vállalkozás fizetőképességének értékelésének átfogó mutatója, amely tükrözi a forgóeszközök teljes összegének és a rövidlejáratú kötelezettségek értékének arányát. Ez a mutató előre jelzi a fizetési lehetőségeket, viszonylag hosszú távra. A mutató elfogadott értéke 1,5-2 [15, 280.o.].

A fizetőképesség tanulmányozása során a pénzeszközök likviditása szempontjából fontos a mérleg struktúrájának megléte. Ez 2 mutató meghatározásához fontos:

1. teljes likviditási ráta;
2. forgóeszközök és forgótőke aránya.

A fent említett mutatók a kritériumok a vállalkozások mérleg felépítésének értékeléséhez.

Ha a teljes likviditási ráta nagyobb vagy egyenlő 1,5-vel, valamint a forgóeszközök és a forgótőke aránya nagyobb vagy egyenlő, mint 0,1, akkor az ilyen mérlegszerkezet kielégítő, és a vállalat ennek értelmében fizetőképés. Abban az esetben, ha ezek nem érik el a megfelelő mértéket, a mérleg nem kielégítő. Ennek következtében a vállalkozás fizetéseképtelenségét jelzi és a pénzügyi biztonságának csökkenéséhez vezet.

A következő ajánlások léteznek a vállalkozások mérleg szerkezetéhez:

1. a forgóeszközök növekedési ütemének magasabbnak kell lennie, mint a rövid lejáratú kötelezettségek növekedési üteme;
2. a forgóeszközök növekedését a forgóeszközök értékének egyidejű csökkenésével összeegyeztetni (egy részük gyorsított értékcsökkenési módszerek alkalmazásával forgóeszközökbe történő áthelyezése);
3. a nehezen likvidálható forgóeszközökbe való befektetések maximális korlátozása; valamint a nem likvid befektetések megelőzése;

4. a vállalkozás saját tőke növelésének szükségessége kielégíthető az eredménytartalék és az alaptőke növelésével.

A fizetőképesség vizsgálata során előtérbe kell helyezni a vállalkozás működési és pénzügyi ciklusainak jellemzőit és időtartamát, az egyes tevékenységek szempontjából. Általában meghatározzák a vállalkozás eszközeinek vagy forrásainak változásának irányát, hogy a pénzeszközök összege növekedjen. Minél rövidebb a pénzügyi ciklusa, annál kevesebb pénzügyi forrásra van szüksége a vállalkozásnak a termelési igényeinek finanszírozásához [16].

A megfelelő eszközök megléte és likviditása segít alacsonyra redukálni a kötelezettségek azon kockázatát, hogy nem teljesítik. Ez viszont növeli a vállalkozás pénzügyi biztonságának szintjét.

A tőkeképzési források egyértelmű garanciája a termelési és gazdasági rendszer hosszú távú fizetőképességének. A finanszírozási forrásokban a saját tőke megfelelő mértékének kialakulása biztosítja a vállalkozások állandó biztonságát a kötelezettségek visszafizetésére. Ez a finanszírozás hagyományos vagy funkcionális megközelítésével lehetséges.

A finanszírozás a következő két szabályokon alapul:

1. **a minimális pénzügyi előny szabálya** - a megfelelő pozitív likviditás megléte, amelyet megfelelő fizetőképességi tartalék képzése határoz meg, ez felhasználható a rövid lejáratú összegek, időszakok és forgalmi arányok esetleges eltéréseinek fedezésére szolgáló eszközök és kötelezettségek. Ilyen tartalékként felhasználható a vállalkozás forgótőkéje, amelyet a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek többlete jellemez;
2. **a maximális adósságszabály** - a hosszú- és középtávú kötelezettségek nem haladhatják meg a vállalkozás alaptőkéjének felét, amely magában foglalja a saját tőkét és az egyenlő hosszú távú forrásokat.

A funkcionális megközelítés viszont olyan szabályokat és követelményeket tartalmaz, mint:

1. **a pénzügyi egyensúly kiigazított szabálya** - a saját tőkének és az egyenlő tőkének teljes mértékben fedeznie kell a befektetett eszközöket, vagyis a likviditási tartalékot a működő tőke összege becsüli;
2. **a forgótőke-szükséglet** (saját forgótőke) - összege a beszámolási időszak alatt változik. Az ilyen változások egyrészt a forgóeszközök feleslegéhez vezetnek, amelynél az alapok egy részét felszabadítják, vagyis vannak szabad saját tőke források, másrészt pedig elégedetlenséghez vezetnek a működő tőke iránti igény iránt, ami hitelfelvételt eredményez;
3. **a rövid lejáratú kötelezettségek részesedése a finanszírozási alapon** - nem haladhatja meg a likvid eszközök (készpénz és pénzügyi befektetések, rövidlejáratú követelések és eladásra szánt készletek) arányát. A fennmaradó eszközöket saját tőkéből vagy hosszúlejáratú kötelezettségekből kell finanszírozni. Ezt szem előtt tartva, a szükséges (elegendő) tőke részesedés a finanszírozási forrásokban már minden vállalatnál és minden beszámolási időpontban egyedi.

Az eszközök szükséges növekedésének finanszírozási forrásokkal történő biztosítását illeti, a vállalat számára a legkedvezőbb helyzet az, amikor az eredménytartalék, az értékcsökkenés, az egyéb saját finanszírozási források növekedése megegyezik a befektetett eszközök és a készletek növekedésével. Az eszközök egyéb elemeinek növekedése a vállalkozás rövidlejáratú kötelezettségeinek növelésével biztosítható. Ami a rövidlejáratú hitelek további vonzerejét illeti, annak megvalósíthatóságát a saját tőke megtérülésének lehetséges növekedése határozza meg.

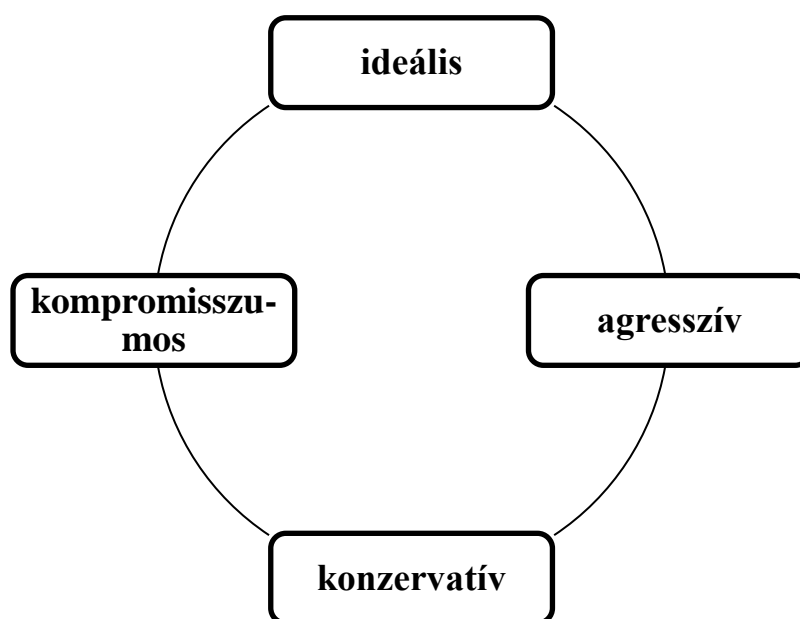
Tekintettel a vállalkozás eszközeinek saját tőkeképzési forrásaiból történő finanszírozására és a hosszú távú fizetőképesség biztosítására, a vállalkozás működő tőkéjének meg kell felelnie a működő tőke összegének.

Ugyanakkor a felvett tőke optimális összegű vonzása és hatékony felhasználása szintén jelentős hatással van a vállalkozás fizetőképességére. A saját tőke arányának arányos növekedése a teljes tőkeszerkezetben megnövekedett kockázathoz és a vállalkozás fizetőképességének csökkenéséhez vezet.

A tőkeképzés forrásainak struktúráját közvetlenül befolyásolja a pénzforgalom időtartama. Azok a vállalkozások, amelyben a forgalmi időszak rövidebb, a saját tőkéje veszélyeztetése nélkül nagyobb arányban veheti fel a felvett tőkét. Fontos megjegyezni azt is, hogy minél kisebb az állandó költségek részaránya a vállalkozás előállítási költségeiben, annál kisebb a fizetőképesség megszűnésének kockázata.

A vállalkozás forgóeszközeinek likviditása közvetlenül összekapcsolódik a rövidlejáratú kötelezettségekkel, mivel azok konzisztenciája a nettó működő tőke kialakulásától és növelésének lehetőségétől függ. Ugyanakkor lényegessé válik a forgóeszközök finanszírozásának optimális modelljének megválasztása.

Ismeretes, hogy a pénzügyi menedzsment elméletében a forgóeszközök finanszírozásának négy modellje létezik, ahogy a 3.6. ábra mutatja.

3.6.ábra. Forgóeszközök finanszírozásának modelljei

Az *ideális modell* abban mutatkozik meg, hogy a hosszúlejáratú kötelezettségeket a befektetett eszközök szintjén, a rövid lejáratúakat a forgóeszközök szintjén határozzák meg. Ilyen körülmények között a vállalatoknak nincs saját készpénzük és forgótőkéjük sem. A való életben az ideális modellt gyakorlatilag nem használják, mert meglehetősen kockázatos, mivel nem jár fizetőképességi tartalék képződésével.

A forgóeszközök finanszírozásának *agresszív modellje*, hogy a hosszúlejáratú kötelezettségek a befektetett eszközök fedezetének forrását jelentik, és a forgóeszközök állandó részét, azaz a gazdasági tevékenységhez szükséges minimumot, a biztosítási tartalékok nélküli arányosítás alapján határozzák meg. Ebben az esetben a forgóeszközök változó része teljes egészében biztosítja a rövid lejáratú kötelezettségek törlesztését. A forgótőke megegyezik a forgóeszközök állandó részével. A likviditás és a jelenlegi fizetőképesség szempontjából ez a stratégia szintén kockázatos, mivel nehéz kordában tartani a forgóeszközök minimális értékét. A forgóeszközök finanszírozásának ilyen stratégiáját megengedheti magának az a vállalkozás, amelynek nincs problémája rövidlejáratú vagy kereskedelmi kölcsönök beszerzésével a beszállítóktól. Ezen kívül az agresszív politikák csökkenthetik a fizetésektelenség kockázatát, de nem biztosíthatják az eszközök magas megtérülését.

A forgóeszközök finanszírozásának *konzervatív modellje* azt feltételezi, hogy a forgóeszközök változó részét a hosszúlejáratú kötelezettségek is fedezik. Általában az ilyen modellt a vállalkozás kezdetleges szakaszában alkalmazzák, amennyiben a vállalkozás tulajdonosainak elegendő tőkéje biztosítva van, és hosszúlejáratú hitelek állnak rendelkezésére a finanszírozáshoz. A fizetőképesség magas szintjének kulcsa a rövidlejáratú adósság hiánya.

A forgóeszközök finanszírozásának *kompromisszumos modellje* a legrealisabb. Lényege, hogy a hosszúlejáratú kötelezettségek fedezik a befektetett eszközöket, a forgóeszközök állandó részét és a forgóeszközök mintegy 0,5 változó részét. Ebben az esetben a működő tőkét a hosszúlejáratú kötelezettségek és a befektetett eszközök közötti különbségként definiáljuk. Nem szabad elfelejteni, hogy a gazdasági tevékenység bizonyos időszakaiban a vállalat túlzott mennyiségű forgóeszkőzzel rendelkezhet, ami negatívan befolyásolja a nyereség összegét [17].

A felsoroltak értelmében a forgóeszközök finanszírozására vonatkozó stratégia kiválasztásakor a nyereségesség szintje és a vállalkozás fizetőképességének elvesztésének kockázata közötti kívánt kapcsolatra kell

összpontosítani, amelyet a szükséges forgótőke becsül meg. A fizetőképesség célszintjének elérését célzó intézkedések jellege attól függ, hogy a vállalkozás pénzügyi helyzetének mely mutatói nem kielégítőek.

A vállalkozás fizetőképességének biztosításának következő fontos garanciája a szállítói és követelések rendszerszerű és ésszerű kezelésének képessége. Ez a feltétel a vevőkövetelések és kötelezettségek volumenének és arányának, forgalmuk és visszafizetési időszakuk mutatóinak rendszeres nyomon követéséből áll.

A tartozások és a követelések kezelése azonos a forgóeszközök és a működő tőke forrásainak kezelésével, amelyek rendkívül fontosak a vállalkozás fizetőképességének biztosításához.

Általánosságba véve a követelések olyan forgóeszközök, amelyeket egyszer visszavonnak, ezért minél hamarabb visszakapja egy vállalkozás az árukért, építési beruházásokért és szolgáltatásokért a pénzeszközét, annál jobb a pénzügyi állapota. A követelések értékének növekedése azt jelzi, hogy a társaság áruk és szolgáltatások formájában nyújt hitelt ügyfeleinek. Általában a követelések összege függ az értékesítésektől, az ügyfelekkel történő elszámolás feltételeitől, a halasztott fizetés időszakától, a vevők fizetési fegyelmétől, az adósokkal történő elszámolások állapotának ellenőrzésének megszervezésétől, a követelések munkájától a vállalkozásnál.

Általános szabály, hogy a követelések csökkenése pozitívan hat, de ha a követeléseket a kiszállított termékek mennyiségének csökkentésével csökkentik, az a vállalkozás üzleti aktivitásának csökkenéséhez vezet. Alapvető dolog az is, hogy a követelések szerkezete ne tartalmazzon halasztott, kétes adósságtartaléknak elkülönített összegeket. Ilyen előfordulása esetén a követelések elemzését be nem fizettként kell kezelni. Ennek az a lényege, hogy az adósságot a feltételek szerint osztályozzák (legfeljebb 3 hónapig, 3-tól 6 hónapig, 6-tól 12 hónapig), összehasonlítva azt a dinamikában és meghatározva a követelésekben való tartózkodás időtartamának növelésének okait.

A követelések minőségét a forgalom mutatói alapján kell értékelni, amelyek jellemzik a megtérülés sebességét és idejét. Ezeknek az arányoknak a növekedése a potenciális adósok pénzügyi helyzetének és fizetőképességének, létezésének, gazdasági időszakának elemzése miatt lehetséges abban az iparágban, ahol a partnerek működnek:

- ügyfélkör diverzifikálása;
- az adósság egészének és egy ügyfélre eső maximális összegének meghatározása (a követelések korlátozása);
- az adósságtörlesztés különféle formáinak használata (zálogjog, biztosítás, bankok vagy harmadik felek garanciája, fedezett váltó nyilvántartása stb.);
- az adósok szankcióinak hatékonyságának növelése.

Az adósokkal való munka során fel kell gyorsítani a velük való elszámolást az újrafinanszírozás különféle formáinak felhasználásával, más szavakkal, a követelések átadásával a likvid eszközök formáiban. Ez az eljárás lehetőséget nyújt a likvid eszközök mennyiségének növelésére. Az újrafinanszírozás fő formái a következők:

1. faktoring,
2. forfaiting,
3. váltók könyvelése,
4. spontán finanszírozás és egyebek.

Mindegyikük azon a tényen alapul, hogy az újrafinanszírozás költségei nem haladhatják meg a felszabadult források felhasználásának várható megtérülését, növelhetik a rövid távú hitelek költségeit a fizetőképesség fenntartása érdekében, valamint a fizetések késedelméből adódó inflációs költségeket.

A vállalkozás követeléseivel együtt figyelembe kell venni és a szállítói kötelezettséget is, amelyet úgy értelmeznek, hogy a működő tőke egy részének a gazdasági tevékenységekben való részvétele. Ismét a fizetőképesség szempontjából a kötelezettségek tanulmányozása során figyeljünk a követelések összetételére, szerkezetére, minőségére és arányára. Ha a szállítói kötelezettségek értéke

növekszik, és a növekedési ütem alacsonyabb, mint a forgóeszközök növekedési üteme (különösen erősen likvid), ez a vállalkozás fizetőképességének növekedését jelzi. Egy másik pozitív tulajdonság a kötelezettségek összegének dinamikájának csökkenése típusonként és általában, csökkentve annak részesedését a tőkeképzés és a források forrásaiban.

Általában az ideális arány bármely vállalat számára az, amikor a tartozások 10-20%-kal meghaladják a követeléseket. Néhány vállalat kutatása szerint azonban a szállítók több tucatszor meghaladják a követeléseket. Meg kell jegyezni, hogy a követelések jelentős része a korai csőd jele lehet. Ilyen körülmények között a vállalatnak figyelemmel kell kísérnie az adósoknál és a hitelezőknél vezetett számlák állapotára vonatkozó információkat, mivel ezek a pénzügyi biztonságának romlását fenyegető potenciális veszélyek mutatói.

A vállalkozás fizetőképességének biztosítása és kezelése nagyban függ a pénzforgalom ésszerű és kiegyensúlyozott kezelésétől. Az irányítást meghatározzák a következő fő elvek:

1. a pénzeszközök minimálisan szükséges mennyiségének biztosítása a folyó elszámolások folyamatos lebonyolításához;
2. a bejövő és kimenő pénzforgalom, valamint a készpénzegyenleg szezonális változásainak folyamatos figyelemmel kísérése;
3. ideiglenesen szabad pénzeszköz-tartalék képzése, amely felhasználható a vállalkozás tevékenységének bővítésére;
4. a beszállítókkal és vevőkkel történő elszámolási rendszer optimalizálása, azaz a kereskedelmi kölcsönök nyújtásának és a halasztott fizetéseknek a politikájának megalapozása;
5. a pénzügyi források tartalékainak mozgósítása az előre nem látható kiadások és a pénzügyi és gazdasági tevékenység során felmerülő lehetséges veszteségek megtérítésére;
6. az ingyenes készpénz nagymértékben likvid eszközökké történő átalakítása, valamint fordított konverziója a készpénz egyenlegének feltöltésére [18].

A pénzforgalom lényege a pozitív és negatív pénzforgalom kiegyensúlyozása az idő múlásával és a felelősség megoszlása szerint. A pénzforgalom hiány csökkenti az eszközök likviditását és a vállalkozás fizetőképességének szintjét, növeli a szállítói kötelezettséget, és késedelmet okoz a hitelforrásokkal kapcsolatos fizetéseknél. A túlzott pénzáramlást a tőkeforgalom lelassulása, az ideiglenesen felszabadított pénzeszközök valós értékvesztése és a potenciális jövedelem egy része jellemzi, amely az alapok működési és befektetési folyamatokban való elhelyezésével jár.

A kiegyensúlyozott pénzforgalom rövid távú elérése közvetlenül kapcsolódik a kiadások lassítását célzó intézkedésrendszerhez. A forrásszerzés felgyorsításának főbb intézkedései a követelések újrafinanszírozása, a készpénzért értékesített termékek árengedményeinek alkalmazása, a kölcsön futamidejének csökkentése, valamint az előlegfizetési mechanizmus alkalmazása az elszámolásokhoz. A kiadások lassulása a rövidlejáratú hitelek hosszúlejáratúvá történő átalakulása, a kölcsönfeltételek növekedése és a lízing felhasználása miatt lehetséges. A fenti intézkedések alkalmazása rövid távon növeli a vállalkozás fizetőképességét, de a jövőben a pénzforgalom hiányához is vezethet.

A pénzforgalom időbeli optimalizálásaként használják az összehangolást és a szinkronizálást. Az kiegyenlítés a pénzforgalom kiegyenlítése bizonyos időközönként és a kovariancia csökkentésének következményeként. A szinkronizálás azt jelenti, hogy a vállalkozás képes működési, befektetési és finanszírozási tevékenységből származó pénzforgalmat generálni. Ennek az optimalizálási módszernek a legfőbb kívánt eredménye, hogy a nettó pénzforgalom állandóan pozitív legyen.

A fizetőképesség biztosításának vizsgálata a pénzforgalom képződés szinkronizálása szempontjából számítják ki a vállalkozás pénzforgalom likviditási arányát. Ez arra szolgál, hogy megbecsülje az egyes jövedelemforrások és a pénzáramok felhasználásának lehetséges volumenét, és dinamikus trend alapján meghatározza a vállalkozás fizetőképességének előre jelzett szintjét. A szükséges

likviditás biztosítása érdekében ezen arány értéke nem lehet alacsonyabb 1-nél [15, 278.o.].

A vállalkozás pénzeszközeinek optimalizálásának utolsó szakasza a nettó pénzforgalom maximalizálása, amely növeli az önfinanszírozást és csökkenti a külső finanszírozási forrásoktól való függést.

Mivel a fizetőképességet úgy definiálják, hogy a vállalkozás képes a felmerült és sürgősen visszafizetendő kötelezettségek megfizetésére, ezért objektív megközelítést kell alkalmazni a pénzforgalom tervezésében. Úgy gondolják, hogy a vállalkozás készpénzgyenlegének meg kell egyeznie a közeljövőben esedékes, minden típusú szállítói és a vállalkozás javára fennálló rövidlejáratú követelések, amelyek kifizetésére egyidejűleg számítanak.

Az elszámolási folyamatban fontos az a tényező, amely összehasonlítja a megfelelő fizetés megszerzéséhez szükséges időt a termelési folyamat időtartamával. Ezen kívül a fizetési módok hatékonysága közvetlenül függ a pénzeszközök beszállítói számlára történő jóváírásának idejétől. [19, 60.o.]

A vállalkozás elszámolásainak szerkezeti megváltoztatása közvetlenül befolyásolja a készletforgalom sebességét és a pénzeszközök forgalmát a partnerekkel történő elszámolásaiban. Az ilyen gyorsulás az áruk fizetési feltételeinek maximális összetartozásával és az ügyfelek általi átvételével, valamint a legracionálisabb fizetési módok alkalmazásával biztosítható.

A fizetési forma megváltoztatása logikusan megváltoztatja a termékek kifizetése és az ügyfeleknek történő átvétel közötti időt. Más szóval, ez a helyzet a készletek, a követelések és a kötelezettségek ingadozásához vezet, amelyek értéke megfelel az elszámolások szerkezetének. Ezen feltételek figyelembevételével megállapításra kerül, hogy az egyik fizetési mód másikra történő cseréje esetén a mérlegtételek megváltoznak. És mint ismeretes, a vállalkozás pénzügyi helyzetéről szóló beszámolás cikkeinek módosulása megváltoztatja tevékenységének pénzügyi teljesítményét. A felvázolt feltételek alapján a társaság számos modern, különféle fizetési módot alkalmazhat, amelyek magukban foglalják az előleg fizetési módját, beszédését, banki átutalását, akkreditívját és másokat.

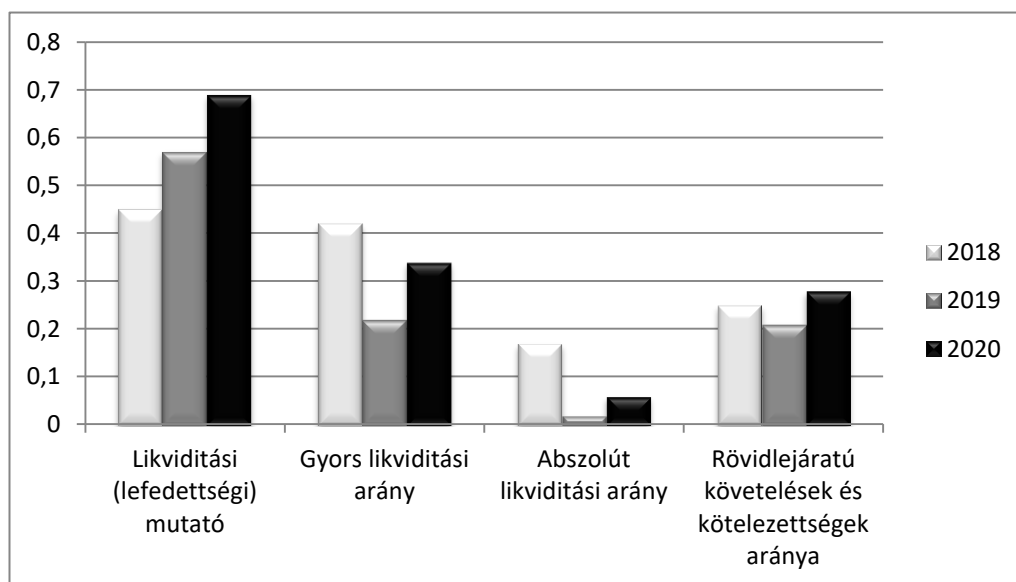
Az elszámolások felgyorsulása függ a termékek szállítótól a vevőig történő mozgásának hatékonyságától és sebességétől, valamint a pénzeszköz átutalásának sebességétől a fizető számlájáról a címzett számlájára. Ezek az értékek meghatározhatók a számítási formák hatékonyságának fő kritériumaként. Így a vállalkozás fizetőképessége közvetlenül függ készpénz nélküli elszámolások egyik vagy másik formájának felhasználásának hatékonyságától [20, 8-9.o.].

A Golden Nectar Ukraina Kft. likviditásának elemzése 2018 és 2020-as évek között a 3.7. számú táblázatban látható.

3.7.sz. táblázat

A Golden Nectar Ukraina Kft. likviditási mutatóinak dinamikája 2018-2020 között

Mutatók	Évek			Abszolút növekedés (eltérés), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Likviditási (lefedettségi) mutató	0,45	0,57	0,69	0,12	0,12	0,24
Gyors likviditási arány	0,42	0,22	0,34	-0,2	0,12	-0,08
Abszolút likviditási arány	0,17	0,02	0,06	-0,15	0,04	-0,11
Rövidlejáratú követelések és kötelezettségek aránya	0,25	0,21	0,28	-0,04	0,07	0,03

3.7. ábra. A Golden Nectar Ukraina Kft. likviditási mutatóinak dinamikája

Következtetésképpen elmondható, hogy a likviditási mutató 2018-ban 0,45% volt, mely az évek során folyamatosan növekedett. 2019-re 0,12%-val növekedett

és 0,57% lett. 2020-ra 0,69% lett. Összesen 0,24% növekedés volt 2020-ra 2018-hoz képest.

A gyors likviditási arány 2018-ban 0,42% volt. A mutató 0,2%-ot csökkent. 2020-ra növekedett és 0,34% lett.

Az abszolút likviditási arány 0,17% volt 2018-ban. A következő évben csökkent 0,15%-val. 2020-ra növekedett 0,04%-val, így 0,06% lett a mutató értéke. 2020-ban 2018-hoz képest 0,11%-val csökkent.

A rövid lejáratú követelések és a kötelezettségek aránya 2018-ban 0,25% volt. 2019-ben némi csökkenés látható, és 0,21% lett. 2020-ra 0,07%-val növekedett.

Az elemzés után a következő javaslatok állnak fenn a könyvelésre nézve a Golden Nectar Ukraina Kft. felé a hatékonyabb gazdasági tevékenység érdekében:

1. A termelési amortizációs módszer használata, a lineáris helyett; abból kifolyólag, hogy a Társaság csak időszakosan szerzi be és exportálja tovább a mézet.
2. Nemzetközi számviteli standardok szerint is összeállítani az éves beszámolót, mert a Társaság befektetője németországi székhellyel rendelkezik.
3. A 8-as „Költségek elemenként” számlaosztály használata a költségek és kiadások hatékonyabb átláthatósága miatt.
4. Kibővíteni a számviteli politikát.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Manapság Ukrajnában problémát jelent a legtöbb gazdasági egység számára a pénzügyi helyzet romlása, és így működésük instabillá válik. A pénzeszközök hiánya, a befektetési tevékenységek problémája a pénzforgalom hiányához vezet. További problémaként fellép a pénzügyi ciklusok meghosszabbodása, valamint a pénzeszközök és technológiák korlátozott használata. Ennek eredményeként a gazdasági egységek gyakran használnak fel külső pénzügyi támogatást a működésükhöz.

Ukrajna jelenlegi gazdasági helyzetében különös figyelmet kell fordítani a vállalkozások pénzforgalmának optimalizálására és a jövőbeni hatékonyság növelésére. A folyamat részeként feltárják a vállalkozás tartalékait, egyensúlyt teremtet a pénzforgalom volumene és az időszakok között.

A kutatás és elemzés következtében elmondható, hogy a vállalkozások pénzügyi biztonsága megerősíti annak szükségességét, hogy a termelés és a gazdasági rendszerek fizetőképességének biztosításához optimális feltételeket kell választani, amelyek befolyásolják pénzügyi és gazdasági tevékenységük hatékonyságát. Az adott feltételek meghatározzák a következő pontokat:

- az eszközök rendelkezésre állását és likviditásának biztosítását,
- a megfelelő mérlegstruktúrát;
- a vállalkozás tőkeképzési forrásainak kiegyensúlyozott felépítését;
- a követelések és kötelezettségek hatékony kezelését;
- racionális és kiegyensúlyozott pénzforgalmi kezelést;
- a hatékony fizetési módok kiválasztását és alkalmazását.

A fizetőképesség biztosításának feltételei minimalizálják a vállalkozás pénzügyi biztonsági romlásának kockázatát.

A vállalkozásoknak különböző elemzési és kutatási módszerek állnak rendelkezésükre, melynek segítségével tudják tökéletesíteni a külső és belső pénzforgalmat.

Az egyes mutatókat elemeztem és a Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság pénzügyi beszámolóinak adatain keresztül ismertettem. A kapott eredményeket táblázatba foglalva, és ábrákon szemléltetve mutattam be, valamint következtetést vontam le. A kutatási eredmények gyakorlati jelentőségét a gazdaság jelenlegi helyzetéhez viszonyítva fejtettem ki.

Az Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság tevékenységének vizsgálata és pénzügyi eredményeinek elemzése során a következő javaslatok állnak fenn:

1. A számviteli politika módosítása az amortizációs módszert illetően. A Társaság csak időszakosan végzi gazdasági tevékenységét, ezért ajánlott a lineáris amortizációs módszerről áttérni a termelési módszerre. A változtatás után reálisabban át lehetne látni az eszközök értékcsökkenésének összegét.
2. Ajánlott lenne a pénzügyi beszámolókat kitölteni a Nemzetközi számviteli standardok szerint is. Ennek oka az, hogy a Társaság befektetője külföldi, és jobban tudná értelmezni, mint a nemzeti standard szerint kitöltött beszámolót.
3. A 8-as „Költségek elemenként” számlaosztály használata a költségek és kiadások taglaltabbá tétele érdekében. Ennek megléte segítene korlátozni a pénzeszköz kiadásokat is. Lényeges szempont ez a pozitív pénzforgalom és a fizetőképesség megőrzése érdekében.
4. Továbbá a számviteli politika bővítése, annak érdekében, hogy több dolgot foglaljon magába. Megkönnyítené ez a belső vállalati munkát és annak megszervezését.

A javaslatok megfogalmazásakor előtérbe került a jelenlegi gazdasági helyzete Ukrajnának és a világ országainak.

Az ajánlások szerint a Golden Nectar Ukraina Kft. hatékonyabban kezelhetné pénzforgalmát, melynek eredményeként megőrizheti hosszú távú fizetőképességét.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Сьогодні в Україні погіршення фінансового стану є проблемою для більшості суб'єктів господарювання, отже, їх діяльність стає нестабільною. Нестача коштів, проблема інвестиційної діяльності призводить до нестачі грошових потоків. Іншою проблемою є продовження фінансових циклів та обмежене використання коштів та технологій. Як результат, суб'єкти господарювання часто використовують зовнішню фінансову підтримку для діяльності.

У сучасній економічній ситуації в Україні особливу увагу слід приділити оптимізації грошового потоку підприємств та підвищенню ефективності в майбутньому. В рамках цього процесу досліджуються резерви компанії, створюючи баланс між обсягом грошового потоку та періодами.

В результаті досліджень та аналізу фінансова безпека підприємств посилює необхідність вибору оптимальних умов для забезпечення платоспроможності виробничо-економічних систем, що впливають на ефективність їх фінансово-господарської діяльності. Конкретні умови визначають такі моменти:

- наявність та ліквідність активів,
- відповідна структура балансу;
- збалансована структура додаткових ресурсів компанії;
- ефективне управління дебіторською заборгованістю та зобов'язаннями;
- раціональне та збалансоване управління грошовими потоками;
- вибір та використання ефективних методів оплати.

Умови забезпечення платоспроможності мінімізують ризик погіршення фінансової безпеки бізнесу.

Підприємстві мають у своєму розпорядженні різноманітні аналітичні та дослідницькі методи, що допомагають поліпшити зовнішні та внутрішні грошові потоки.

В роботі проведено детальних аналіз збалансованості грошових потоків Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Нектар Україна» за 2018-2020 роки.

За результатами аналізу, ТОВ «Голден Нектару Україна» дано такі рекомендації щодо бухгалтерського обліку: Для більш ефективної економічної діяльності:

1. Використовувати метод виробничої амортизації замість прямолінійного методу; через те, що компанія лише тимчасово закуповує та реекспортує мед.
2. Готувати річний звіт відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, оскільки інвестор Компанії проживає в Німеччині.
3. Використання класу рахунків 8 "Витрати за елементами" для ефективної прозорості витрат.
4. Розширити облікову політику.

Поточна економічна ситуація в Україні та країнах світу вийшла на перший план при формуванні пропозицій.

Відповідно до рекомендацій, ТОВ «Голден Нектару Україна» могла б ефективніше управляти своїм грошовим потоком, в результаті чого могла зберегти свою довгострокову платоспроможність.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік [текст] : навч. посіб./ І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 688 с. (195-196 с.)
2. Економічна сутність грошового потоку підприємства і класифікація його видів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://economics.studio/finansovyiy-menedjment/ekonomichna-sutnist-groshovogo-potoku-58947.html>
3. Н. В. Бондарчук. Економічна суть грошового потоку в забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємства. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5406>
4. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами [текст]: Навч. посіб. – К. .: Центр учбової літератури, 2012 – 368 с. (229 с.)
5. Управління грошовими активами підприємства.[Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/1406082252139/finansi/upravlinnya_groshovimi_aktivami_pidpriyemstva
6. Правове регулювання грошового обігу і України. Право грошової емісії Правове становище Національного банку України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.shatarska.in.ua/21-pravove-regulyuvannya-groshovogo-obigu-v-ukra%D1%97ni-pravo-groshovo%D1%97-emisi%D1%97-pravove-stanovishhe-nacionalnogo-banku-ukra%D1%97ni/>
7. Основні засади правового регулювання грошового обігу. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/bank/19936/>

8. Скоробогатова В.В., к.е.н., доц. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу ISSN 1994-1749. 2012. Вип. 1 (22).
9. Безготівкові розрахунки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/payments/nocash>
10. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. В.М. Бороноса. – Суми: Вид-во СумДУ, 2012. – 539 с.– Режим доступу: <http://fin.fem.sumdu.edu.ua/uk/finman2012.html>
11. Ніна Олександрівна Піскунова. Удосконалення науково-методичного обґрунтування аналізу грошових потоків підприємств [текст]. УДК 658.14/.15
12. Галина Кошельок; Раїса Грінченко. Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством [текст]. УДК 658.153
13. Аналіз динаміки і факторів зміни обсягів грошових потоків. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/1566072141391/ekonomika/analiz_dinamiki_faktoriv_zmini_obsyagiv_groshovih_potokiv
14. Журавльова Ю. Ю. Сутність платоспроможності підприємства [текст]/ Ю. Ю. Журавльова // Фінанси України. – 2006. – № 2. – С. 116-120.
15. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. [текст] / Ю. М. Тютюнник. – К.: Знання, 2012. – 816 с.
16. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: Навч. Посіб. [текст] / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 485 с.
17. Фінанси підприємств [текст] / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін.; за заг. ред. А. М. Поддєрьогіна. – 7-ме вид. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.
18. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент. [підручник] / Г.О. Крамаренко – К.: ЦУЛ, 2006. – 520 с.

- 19.Рибченко М. Ф. Оптимізація системи безготівкових розрахунків / М. Ф. Рибченко[текст] // Фінанси України. – 2012. – № 13 (86). – С. 58-64
- 20.Крейдич І. М., Наконечна О. С., Харченко О. С. умови забезпечення платоспроможності підприємств в контексті їх фінансової безпеки [текст] УДК 658.5.016:336.748.12
- 21.Наказ Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів" N 193 від 10.08.2000
22. Наказ Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 29 "Фінансова звітність за сегментами" N 412 від 19.05.2005
- 23.Наказ Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність" № 39 від 25.02.2000
- 24.Постанова Про затвердження Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів і змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України № 216 від 28.07.2008
25. Ясичена В.В. Теоретичні аспекти аналізу грошових потоків підприємств. [текст] УДК 657.05:658.153
- 26.Конституція України №30. від 1996.
27. Організація системи та механізму управління грошовими потоками підприємства. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5042>
- 28.Облік операцій у іноземній валюті (субрах. №312). [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/69406/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/oblik_operatsiy_inozemniy_valyuti_subrah_312

29. Законом України №185/94 від 23.09.94 р. “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” (набув чинності з 05.10.94 р.)
30. Закон України №40, ст.365 від 1999р. „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”

MELLÉKLETEK LISTÁJA

№	Sorrend	Az elsődleges dokumentum megnevezése
1.	A melléklet	A Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaság Alapító okirata
2.	B melléklet	A Golden Nectar Ukraina Kft. számviteli politikája
3.	C melléklet	Pénzügyi beszámoló, 2018
4.	D melléklet	Pénzügyi beszámoló, 2019
5.	E melléklet	Pénzügyi beszámoló, 2020
6.	F melléklet	A Golden Nectar Ukraina Kft. közgyűléséről szóló jegyzőkönyv №6.
7.	G melléklet	A Golden Nectar Ukraina Kft. Adóbevallása
8.	H melléklet	A 311-es számla forgalmáról szóló bizonylat
9.	I melléklet	A 312-es számla forgalmáról szóló bizonylat
10.	J melléklet	Fizetési megbízás

MELLÉKLETEK

АНОТАЦІЯ

СОЛНОКІ Е. М. Методика обліку та аналіз грошових потоків у системі управління підприємства. *Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»*. Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Берегове, 2021.

Обсяг кваліфікаційної роботи складає 75 сторінок, робота включає: 18 рисунків, 16 таблиць, 30 використаних джерел, 12 додатків.

Ключові слова: облік, аналіз, управління, грошові потоки, безготівкові розрахунки, іноземна валюта, платоспроможність.

Кваліфікаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню теоретичних положень та вдосконаленню організаційно-методичних підходів до методика обліку та аналіз грошових потоків у системі управління підприємства.

Метою та завданнями кваліфікаційної роботи є ознайомлення з поняттям та обліком грошових потоків, його можливими процесами в компаніях, а також його формами, відповідно до законодавства України.

Об'єктом дослідження є методологія бухгалтерського обліку та аналіз ТОВ «Голден Нектар Україна».

Предметом дослідження є методологія та аналіз обліку грошових потоків в системі управління.

В кваліфікаційній роботі досліджено сутність поняття «грошові потоки». Проаналізовано нормативно-правове регулювання обліку та аналізу грошові потоки в Україні.

Отримані під час дослідження результати мають важливе значення для розвитку й удосконалення бухгалтерського обліку і аналізу грошових потоків ТОВ «Голден Нектар Україна» та інших споріднених підприємств.

ANNOTÁCIÓ

SZOLNOKI ESZTER. A pénzforgalom számvitelének módszertana és elemzése a vállalatirányítási rendszerben. *Szakedolgozat a felsőoktatás első (alapképzési) szintjéhez a 071 „Számvitel és adóügy” szakterületen.* II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, 2021.

A szakdolgozat terjedelme 75 oldal, a dolgozat tartalmaz: 18 ábrát, 16 táblázatot, 30 felhasznált irodalmat, 12 mellékletet.

Kulcsszavak: számvitel, elemzés, irányítás, pénzforgalom, készpénz nélküli elszámolások, deviza, fizetőképesség.

A szakdolgozat az elméleti rendelkezések tudományos megalapozására és a szervezeti és módszertani megközelítések fejlesztésére irányul a gazdálkodási rendszerben a pénzforgalom számviteli és elemzési módszereiben.

A szakdolgozat célja és feladata megismerni a pénzforgalom fogalmát és számvitelét, annak lehetséges folyamatait a vállalatokon belül, valamint a formáit, Ukrajna törvényeivel összhangban.

A kutatás objektuma a Golden Nectar Ukraina Kft. számvitelének módszertana és elemzése.

A kutatás tárgya a pénzforgalom módszertana és elemzése a vállalatirányítási rendszerben.

A szakdolgozat feltárja a „pénzforgalom” fogalmának lényegét. Elemzi a pénzforgalom számvitelének és elemzésének normatív-jogi szabályozását Ukrajnában.

A vizsgálat során elért eredmények fontosak a számviteli és pénzforgalmi elemzések fejlesztése és javítása szempontjából a Golden Nectar Ukraina korlátolt felelősségű társaságnak és egyéb kapcsolódó vállalatoknak.

ANNOTATION

ESZTER SZOLNOKI. Accounting methods and cash flow analysis in the enterprise management system. *Thesis for the first (undergraduate) level of higher education in the specialty 071 "Accounting and Taxation"*. Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Beregovo, 2021.

The volume of the thesis is 75 pages, and includes: 18 figures, 16 tables, 30 sources used, 12 appendices.

Keywords: accounting, analysis, management, cash flow, non-cash payment, foreign currency, solvency.

This thesis is devoted to the scientific substantiation of theoretical provisions and improvement of organizational and methodological approaches to the methods of accounting and analysis of cash flows in the management system of the enterprise.

The purpose and objectives of the thesis is to get acquainted with the concept and accounting of cash flow, its possible processes in companies, as well as its forms, in accordance with the laws of Ukraine.

The object of the research is the accounting methodology and analysis of LLC „Golden Nectar Ukraina”.

The subject of the research is the methodology and analysis of cash flow accounting in the management system.

The thesis explores the essence of the concept of “cash flow”. Analyzes the normative-legal regulation of cash flow accounting and analysis in Ukraine.

The findings of the research are important for the development and improvement of accounting and cash flow analysis for the LLC Golden Nectar Ukraina and other related companies.